

SLOVENSKI

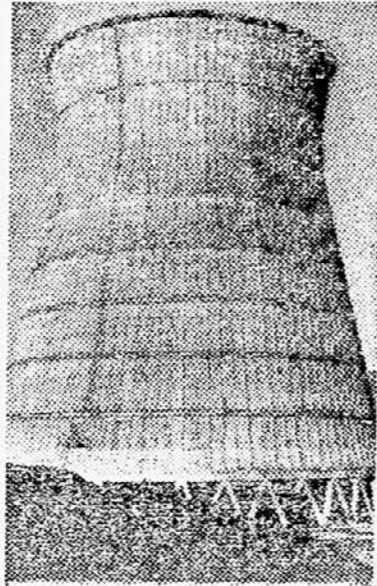
Poročevalac

Izdaja in tiska Casopisno-založniško podjetje Slovenski poročevalac. — Direktor: Rudi Janžura. — Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak. — Za tisk odgovarja Franc Pivsel. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1 in 3, telefon št. 23-22 do 23-23. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon št. 23-23 do 23-24. — Oglasni oddelki: Ljubljana, Titova cesta št. 7, telefon št. 21-806, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-823. — Poštni predel št. 29. — Tekoči rač. 60-KB 5 Z-367. — Mesečna naročnina 200 din

TERMoeLEKTRARNA V ŠOŠTANJU JE PRIČELA OBRATOVATI Nova delovna zmaga

Slavnostne otvoritve se je udeležil tudi Franc Leskošek-Luka

Celje, 23. dec. (Po telef.) Danes dopoldne je kolektiv termo elektrarne v Šoštanju na slavnosten način izpolnil v obratovanje prvi del elektrarne s dvema agregatoma po 30 MW. Slavnost se je udeležilo izredno veliko število ljudi, prišli pa so tudi zastopniki delovnih kolektivov, ki so sodelovali pri gradnji in montaži. Ko je predsednik sindikalne podružnice termo elektrarne tov. Janežič začel slavnost, je med gosti pozdravil člana zveznega izvršnega sveta Franca Leskoška - Luka, nadarja člana republiškega izvršnega sveta Toneta Boljta, predsedni-

60 metrov visok hladilnik nove termoelektrarne

ka OLO Celje Rika Jermana, sekretarja okrajnega odbora SZDL Celje Jakoba Žena, nadalje predstavnike elektro-gospodarskih podjetij, sindikata komarjev, JLA in druge. Za samo po času, temveč tudi po potrebi, kajti osnovna načela tega dokumenta so proizvajati čim več dobrin za potrošnje delovnih ljudi, za izboljšanje in večje izkoriščanje naših proizvodnih sredstev, za višjo stopnjo itd. Za uresničitev teh načel potrebuje ožilje našega gospodarskega potenciala nove sile. Te sile pa naj električna centrala v Šoštanju s pomočjo velenjskega premoža aktivizira in jih posreduje našemu gospodarstvu.

Ču En Lai v Moskvo

Moskva, 23. dec. (Tanjug). V Moskvi so sporočili, da bo kitajski predsednik Ču En Lai v kratkem obiskal Sovjetsko zvezo. V sporočilu je rečeno, da je SZ povabila kitajskega predsednika na prijateljski obisk v Sovjetsko zvezo, da bi se svidrile prijateljske in bratske vezi med sovjetskimi in kitajskimi narodi. Ču En Lai je povabilo sprejel in bo odpoval na obisk v začetku januarja.

Izredno zasedanje

Sofija, 23. dec. (TASS). Prezidijski bolgarskega sobranja je sklical izredno zasedanje bolgarskega parlamenta. Zasedanje se bo začelo 27. decembra.

da samo po času, temveč tudi po potrebi, kajti osnovna načela tega dokumenta so proizvajati čim več dobrin za potrošnje delovnih ljudi, za izboljšanje in večje izkoriščanje naših proizvodnih sredstev, za višjo stopnjo itd. Za uresničitev teh načel potrebuje ožilje našega gospodarskega potenciala nove sile. Te sile pa naj električna centrala v Šoštanju s pomočjo velenjskega premoža aktivizira in jih posreduje našemu gospodarstvu.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Proslava Dneva JLA v Moskvi in v Pekingju

Moskva, 23. dec. (Tanjug). Radijska postaja Moskva je sinoči posvetila dnevu JLA posebno oddajo, v kateri je sovjetski general Zagreb povedal svoje vtise iz bojev v Beogradu. V imenu sovjetske armade in ljudstva je general Nikolaj Kulženko toplo pozdravil svoje borbeno prijateljstvo pripadnike JLA.

Peking, 23. dec. (Nova Kitajska). Vojaški ataše jugoslovanskega poslanstva na Kitajskem polkovnik Bruno Vuletić je priredil včeraj popoldne sprejem ob 15-letnici JLA. Na sprejemu so bili navzoči obrambni minister maršal Peng Te Hua, visoki častniki kitajskih oboroženih sil in tuji vojaški atašaji.

V pozdravnem govoru je maršal Peng Te Hua dejal, da je jugoslovanska ljudska armada med narodnoosvobodilno vojno močno navduševala vrsto kitajskih narodnoosvobodilnih vojsk. Bratsko prijateljstvo med narodi in armadama obeh držav je v popolnem soglasju s koristnim kitajskega in jugoslovanskega ljudstva.

Nixon v Nemčiji

München. Podpredsednik ZDA Nixon je odpoval davi iz Münchena v ZDA. V Avstriji in Zahodni Nemčiji seje mudil tri dni, da bi proučil problem madžarskih beguncer. Vračajoč se v ZDA, se bo Nixon ustavljal tudi na Islandiji, kjer bo govoril z najvišjimi islandskimi funkcionarji.

PRVI DEL ZASEDANJA GENERALNE SKUPŠČINE KONČAN Obetajoč zaključek

Generalna skupščina bo nadaljevala delo 2. januarja — Prvi del zasedanja se je odvijal v napetem ozračju — Vajnejša vprašanja žele pridejo — Splošna obsodba krivcev za dogodke na Madžarskem in na Srednjem vzhodu bo delovala kot pozitiven činitelj

NEW YORK, 23. dec. (Tanjug) V New Yorku se je davi končal prvi del 11. zasedanja Generalne skupščine, ki se je začelo 11. novembra. Drugi del zasedanja se bo začel 2. januarja, končan pa bo, kakor so doložili, do polovice februarja. Večina delegacij pa meni, da se tega roka ne bodo mogli držati. Precej dela namreč čaka politični odbor, skrbniški in socialno-kulturni oziroma humanitarni odbor.

Prvi del zasedanja je potekal v zelo napetem položaju na svetu, zato je bila njegova poglavitna naloga pomiriti duhove in ustvariti ugodnejše pogoje za nadaljnje delo zasedanja. Po splošnem mnenju mnogih delegacij je Generalna skupščina uspešno opravila delo. Svet je danes, če že ne v popolnoma pomirjenem, pa vsaj v vidno boljšanem položaju, kot je bil ob začetku zasedanja.

V prvem delu zasedanja, zlasti ob razpravljanju o položaju na Bliznjem vzhodu in na Madžarskem, pa tudi med splošno

debato, se je bolj kot kdajkoli pokazala splošna želja obvarovati mir na svetu. Dosežena je bila pomiritev na Bliznjem vzhodu, organizirane so bile oborožene sile ZN in ustvarjeni pogoji za skorajšnje čiščenje Sueskega prekopa.

Glavna vprašanja pa bodo v zvezi temu obravnavali v drugem delu zasedanja. To bodo razorožitev, obravnavanje položaja na Bliznjem vzhodu, problemi Alžira in Cipra, ustanovitve UNFED (posebnega sklada za ekonomski razvoj), razširitev Varnostnega sveta, sovjetska pritožba proti mešanju ZDA v notranje zadeve vzhodnoevropskih držav, na dnevnem redu pa bo ostalo tudi vprašanje o položaju na Madžarskem. Če ne bodo nastopili novi zapleti, bo madžarsko vprašanje verjetno v drugem delu zasedanja prevladovalo.

Tudi na bližnje razgovore o razorožitvi in na rešitev ciprskega problema ter alžirskega vprašanja gledajo v krogih Združenih narodov prav tako s precejšnjim upanjem. Poslednji sovjetski in uradno še nepredložen ameriški predlog

Abadan in Suez

Teheran, 23. dec. (AP) Proizvodnja petroleja na področju Abadana je novembra močno padla v primerjavi s proizvodnjo v oktobru. Vzrok za nazadovanje je pomanjkanje prevoznih sredstev. Petrolejske ladje, ki so prej vozile abadanski petrolej, vozijo sedaj na poti med ZDA in Evropo ter Venezuelo in Evropo, da skrajšajo pot za preskrbo Evrope s petrolejem, ki je ogrožena zaradi razmer v Sueskem prekopu.

Letalska nesreča

Jatovo letalo se je razbilo 7 km od Münchena — Trije mrtvi in devet ranjenih

Bonn, 23. dec. (Tanjug). Danes popoldne je prispela v München posebna komisija JAT, ki bo skupaj z zahodnonemškimi strokovnjaki danes in jutri preiskala vzroke nesreče, ki se je dogodila sinoči okrog 21. ure, ko je jugoslovansko letalo pristalo pri Münchenu. Jugoslovansko-zahodnonemška komisija bo izdala uradno sporočilo o izidu preiskave.

Danes opoldne je bilo sporočeno, da ni od potnikov, ki so bili huje ali laže ranjeni, nobeden v življenjski nevarnosti. Potniki, ki so bili v letalu, so izrekli priznanje moštvo jugoslovanskega letala, zlasti stewardu letala Milana Hiniču in stewardess Koraljni Andelji, ki sta s prisebnostjo in požrtvovalnim reševanjem potnikov pomagala, da stevalo žrtev navzile huji nesreči ni bilo večje.

ke prisilno spustilo 7 km od Münchena in se razbilo. Pri tem so se ubili prvi pilot Milan Sodanović, radiotelegrafist Luka Segrt in potnik Vaso Kesojević, uslužbenec državnega sekretariata za zunanje zadeve. Ranjenih je devet oseb: Nikola Jovanović, Oskar Lukič, Helena Harston, Josef Klarfamer, Maurice Adou, Simon Lambert, Lazlo, Agnesa in Souzanne Gatti. Ostalih 16 potnikov ni dobilo poškodb. Trije izmed njih so takoj nadaljevali potovanje z vlakom, ostali pa čakajo na letalo za Pariz. Brez poškodb sta tudi drugi pilot, steward in stewardessa letala.

Letalo je letelo po redni progi Beograd—Dunaj—München—Pariz. Po poročilih iz Münchena je letalo letelo v slabih meteoroloških razmerah, prevladovala je niska oblačnost, slaba vidljivost in sneženje.

Letalska nesreča v Italiji

Rim, 23. dec. (Reuter) Včeraj je na progi Rim—Milano izgumilo italijansko potniško letalo s 17 potniki in 4 člani posadke. Kontrolna postaja v Milanu je dobila zadnje sporočilo letala okrog 18. ure. Letalo je sporočilo, da se krija letala zaledenela in prosilo dovoljenja da se sme zasnino spustiti. Na tamkajšnjem področju je bila zemlja zavita v megle, temperatura pa je bila nizka. Poletenje je dobila italijanska policija obvestilo, da je v Trenti strmoglavilo neko letalo.

Letalska nesreča v Italiji

Rim, 23. dec. (Reuter) Včeraj je na progi Rim—Milano izgumilo italijansko potniško letalo s 17 potniki in 4 člani posadke. Kontrolna postaja v Milanu je dobila zadnje sporočilo letala okrog 18. ure. Letalo je sporočilo, da se krija letala zaledenela in prosilo dovoljenja da se sme zasnino spustiti. Na tamkajšnjem področju je bila zemlja zavita v megle, temperatura pa je bila nizka. Poletenje je dobila italijanska policija obvestilo, da je v Trenti strmoglavilo neko letalo.

Letalska nesreča v Italiji

Rim, 23. dec. (Reuter) Včeraj je na progi Rim—Milano izgumilo italijansko potniško letalo s 17 potniki in 4 člani posadke. Kontrolna postaja v Milanu je dobila zadnje sporočilo letala okrog 18. ure. Letalo je sporočilo, da se krija letala zaledenela in prosilo dovoljenja da se sme zasnino spustiti. Na tamkajšnjem področju je bila zemlja zavita v megle, temperatura pa je bila nizka. Poletenje je dobila italijanska policija obvestilo, da je v Trenti strmoglavilo neko letalo.

Po Ottawi — London

Indijski premier se bo danes sestal z Edenom — Glavna tema razgovorov bo Srednji vzhod — Zahod naj pokaže več razumevanja in zupanja do Kitajske

LONDON, 23. dec. (Tanjug) Vračajoč se v Indijo z razgovorov, ki jih je imel s predsednikom Eisenhowerjem in po kratkem obisku v Kanadi, se bo predsednik Nehru jutri srečal v rezidenčni predstavnici britanske vlade v Chequersu z Anthony Edenom. Po mnenju diplomatskih opazovalcev bo glavni predmet njihovih razgovorov načrt za pomirjenje na Srednjem vzhodu.

Politični komentator konservativnega »Sunday Expressa« piše, da pripravljajo načrt o tem sedaj ZDA, Indija in Velika Britanija. Smotri tega načrta bi bili: jasno določiti položaj države Izrael, doseči nadzorstvo nad Sueskim prekopom pod okriljem ZN ter pravično razdelitev petrolejskih dohodkov, da bi se zboljšala življenjska raven milijonov Arabcev. Za Britanijo je prihodnost prekopa najvažnejši problem. London vtraja pri zahtevi, da se poišče rešitev, ki bi se opirala na šest načel, sprejetih v Varnostnem svetu in odobrenih v Generalni skupščini. Menijo, da bo razdelitev dohodkov od izkoriščanja petroleja med arabskimi državami zelo kočljivo vprašanje.

Včeraj je imel predsednik Nehru razgovore s kanadskimi državniki. Govorili so o mednarodnih problemih, še posebej pa o vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Po sestanku se je Nehru sešel z nekaterimi člani kanadske vlade, nato pa je bil gost na kosilu pri predsedniku Saint Laurentu.

Na skokovni konferenci v Ottawi je Nehru svetoval zahodnim

Polkovnik Radovan Vojvodić razkazuje generalu Burnsu, poveljniku sil OZN v Egiptu, položaje na Sinaju.

Delo v Kanalu se bo začelo

Izraelska teza o Gazi utegne posla bhati položaj — Sole v Egiptu so se spet odprle

LONDON, 23. dec. (Reuter) Radijska postaja Kairo je poročala sinoči, da se bodo, ker so se francosko-britanske sile dokončno umaknile z egiptovskega ozemlja, očiščevalna dela v Sueskem prekopu takoj začela. S tem sta se vlad Velike Britanije in Francije popolnoma uklonili resolucijam Generalne skupščine, ki so zahtevale ustavitve sovražnosti in umik vseh tujih čet iz Egipta.

Ko se je dotaknil izjave izraelskega predsednika Ben Guriona, da Izrael ne bo dovolil vrnitve egiptovskih sil na področje Gaze, je uradni egiptovski predstavnik danes v Kairu dejal, da utegne imeči izraelske stališče za posledico ustavitve očiščevalnih del v Sueskem prekopu in močno poslabšanje položaja na Srednjem vzhodu. Zastopnik je dodal, da je spoštovanje sklepa Združenih narodov neogibno.

Egiptovski časopisi so v včerajšnjih številkih priložili članke o prazniku Jugoslovanske ljudske armade. Ko omenjajo, da so jugoslovanske čete sedaj na Sinajskem polotoku v službi Združenih narodov, poudarjajo časopisi, da je to dokaz stalnega sodelovanja in podpore, ki jo daje Jugoslavija stvari svetovnega miru. Časopis

»Al Ahrām« piše, da je Jugoslovanska ljudska armada zapustila svetle strani v zgodovini Jugoslavije. »Egiptovski narod prisrčno čestita slavni jugoslovanski narodom k dnevu ustanovitve njene armade«, piše »Al Ahrām«.

Razen anglo-francoskih se morajo tudi izraelske čete umakniti za demarkacijsko črto iz leta 1949. Doslej so to storile samo deloma, zato pričakujejo, da bodo Združeni narodi prihodnje dni storili nove korake, da se pospeši umik izraelskih čet. Izraelska vlada poskuša svoje zadržati v Gazi. Njena namera povzroča ostro gromko vseh delegacij, zato je verjetno, da se bo tudi izraelska vlada uklonila sklepom Generalne skupščine.

Po umiku vseh tujih čet bodo glavni napor svetovne organizacije usmerjeni v dve smeri: K očiščenju Sueskega prekopa, ki je zasut z okrog 50 potopljenimi ladjami, ležečimi v prekopu ali v najbližjih dohodkih k njemu. Mnogo težavnejša in zapletenejša naloga, ki čaka Združene narode je ureditev ostalih vprašanj, ki so nastala zaradi agresije. Na prvem mestu je plačilo odškodnine Egiptu. Egiptovska delegacija je že napovedala, da bo v drugem delu zasedanja Generalne skupščine načela to vprašanje. Čeprav se je veljskanska večina delegacij izjavila, da morajo stroške nositi napadalci, vendar to stvar ne bo lahko in preprosto rešiti. Napad na Egipt je po sedanjih

Vse sole in univerza v Egiptu so včeraj spet odprle vrata študentom; sole so ob napadu na Egipt spremenili v kasarne in zasilne bolnišnice. Vee egiptovske sole so pred začetkom pouka z enominutnim molkom proslavile spomin na padle žrtve v Port Saidu. Rektor kairske univerze dr. Mohamed Kamel Morsi pa je povedal, da bo vseh 240 študentov, ki so prišli iz Port Saيدا in Sinaja, v priznanje za herojsko borbo prebivalcev teh področij dobilo štipendije.

EGIPT ZAHTEVA ODŠKODNINO

NEW YORK, 23. dec. (Tanjug) Združeni narodi so dobili sinoči uradno obvestilo, da so egiptovska tla zapustili zadnji britanski in francoski vojniki. S tem sta se vlad Velike Britanije in Francije popolnoma uklonili resolucijam Generalne skupščine, ki so zahtevale ustavitve sovražnosti in umik vseh tujih čet iz Egipta.

PORT SAID BO PREVZEL NASER

Kairo, 23. decembra. (AFP). — Zastopnik egiptovske vojske je izjavil, da bo predsednik republike Naser v nekaj dneh obiskal Port Said, da bo uradno prevzel mesto od poveljstva mednarodnih sil. Davi se v Port Said odpravili policijsko uro in poskrbeli za normalno življenje v mestu. Spet so vzpostavljene telefonske zveze med Port Saidom in Kairo. Normalen je tudi poštni, brzojavni in železniški promet med obema mestoma. Kairski radio je davi sporočil, da bo skupina funkcionarjev, ki jo je imenovala vlada, danes odpovala v Port Said, kjer bo pomagala obnoviti pristanišče. Poveljnik mesta Abdel Hatif Bogdadi, ki je imenovan za ministra za Port Said, je izjavil, da bi morala biti dela za obnovo mesta končana v štirih mesecih. V tem času bodo morali popraviti nad tri tisoč porušeni in poškodovanih hiš.

Nehru — Adenauer

Bonn, 23. dec. (AP). Oddelek za tisk zahodnonemške vlade je sporočil danes, da bo v sredo ali četrtek v Düsseldorfu kratek sestanek med indijskim predsednikom Nehrujem in kanclerjem Adenauerjem. Nehru se bo, ko se bo vrátil iz ZDA in Kanade, za eno uro ustavljal v Düsseldorfu in bo ta čas izkoristil za razgovore z zahodnonemskim kanclerjem. S tem se bo predsednik Nehru letos že drugič sešel s kanclerjem Adenauerjem. Letos poleti je bil v Bonnu na uradnem obisku.

PREMIER

Stanje vremena: Nad Alpami in Balkanom ter Severnim Sredozemljem se zadržuje v višinah hladni zrak ter povzroča v navedenih predelih oblačno vreme s padevinami. Področje visokega zračnega pritiska nad Zahodno Evropo sicer postaja slabši, vendar se bo nekaj časa še zadrževalo, tako da ne bomo imeli direktnega vpliva atlantskih frontalnih motenj.

VREME

Napovedi: Pretežno oblačno in hladno vreme. Vmes in tam še nekaj nežnih padavin. Temperature ponoči — do —3 čas dan od —3 do 0. v Primorju pa med 3 in 4 stopinj. Na Primorjem se zmera 2.12.1956.

Zimske skrbi Madžarske

Zaloge živil in blaga so se zaradi oktobrskih neredov in zaradi zastojev v proizvodnji zmanjšale od 16 milijard na 6 milijard forintov — Rusi bodo dali 600 tisoč ton premo ga

BUDIMPEŠTA, 23. dec. Radijska postaja Budimpešta je poročala, da je budimpeštansko naglo sodišče obsodilo tri ljudi, ki so obtoženi, da so skrivali orožje. Eden izmed njih je obsojen na 12 let težke ječe, dva pa na deset let težke ječe.

Poverjenik madžarske vlade za preskrbo Nyers je izjavil, da je sedaj preskrba Budimpešte in podeželja z živil v glavnem enakomerna. Ko je naštel nekatere važna živila, ki jih še primanjkuje, je Nyers opisal težave, ki so nastale zaradi primanjkuje, je Nyers opisal potrebnosti, kupovanja in ropanja zalog. Zaloge industrijskega blaga, katerih vrednost je znašala pred izbruhom neredov 14 milijard forintov, so se znižale na šest milijard forintov.

Madžarska časopisna agencija je zvedela, da je madžarska vlada prosila Sovjetsko zvezo za prih. leto a nove količine premo ga. Na njeno prošnjo bo Sovjetska zveza v prvem četrtletju 1957 dobavila Madžarski 600.000 ton premo ga.

Današnji budimpeštanski časopis so objavili vest o seji pripravljalnega odbora za ustanovitev delavskih organizacij v podjetjih. V odboru je tudi Josaf Babai, tajnik bivšega centralnega delavskega sveta Budimpešte. Pripravljalni odbor mora predložiti vladni predlog za ustanovitev avtonomnih delavskih organizacij in predlog o ustroju novega upravnega organa v industrijskih podjetjih. Na prihodnji seji pripravljalnega odbora 4. januarja bodo razpravljali o ustanovitvi takih organov v prevoznih in trgovinskih podjetjih.

MOSKVA. Včeraj je delegacija sovjetskih sindikatov odpovala v Varsovo. Delegacija Zveze komunistov Jugoslavije, ki se mudi na Poljskem, je včeraj odpovala iz Varsove v Krakov. Na poti je spremljal sekretar CK PZDP Vladislav Matvin.

Večja proizvodnja in boljši plačni sistem glavna skrb sindikata rudarjev in metalurgov

Na včerajšnjem obnem zboru sindikata rudarjev in metalurgov v Celju so delegati obravnavali dokaj pestro problematiko, v kateri se med različnimi proizvodnimi problemi še posebej prepletata skrb za delovnega človeka in za stimulativen plačni sistem.

Kljub nekaterim objektivnim težavam (pomanjkanje jamskega lesa, nepričakovana zalitja itd.), je produktivnost v letošnjem letu na enega zaposlenega v rudarstvu vseeno porasla. Proizvodnja je bila namreč v prvih osmih mesecih za 5,2% večja, kot v istem času lani, medtem ko se je število zaposlenih povečalo le za podružni odstotek.

Drugače pa je v črni metalurgiji, kjer je bila količinska proizvodnja v prvih desetih mesecih nekoliko nižja, kot v istem času lani. Glavni vzrok za manjšo proizvodnjo najdemo v pomanjkanju električne energije — kar zlasti velja za železarno Štore in za Kidričev — v sprejemnem sortimentu, na Jesenicah pa v slabši kvaliteti železne rude.

Kaj zavira večjo storilnost? Tudi v rudarstvu in metalurgiji možnosti za večjo storilnost še zdaleč niso izčrpane. Ljudje

so pripravljeno delati, če dobe za to odgovarjajoče plačilo; delovni učinek pa je pri tem dovolj velik le, če je bila organizacija dela posvečena zadostna skrb. Tu se torej kaže velika odvisnost delovnega učinka od onih, ki vodijo in organizirajo proizvodnjo. Jasno je zato, da vsi, pa čeprav se tako veliki fizični napori neposrednih proizvajalcev lahko pridejo do izraza samo, če visokokvalificirani in kvalificirani delavci in uslužbenci store prav vse za dobro in nemoteno proizvodnjo.

Vprašanje pa je, če je med plačami onih, ki delajo več ali bolj vplivajo na proizvodnjo in plačami onih, ki vplivajo manj ali pa narede manj, dovolj velika razlika. Takoj lahko odgovorimo, da je ta razlika dosti premajhna, da bi imela vzpodbudno vpliv na večji delovni učinek in na strokovno usposabljanje.

V rudarstvu znaša povprečni zaslužek nekvalificiranega delavca 44,50 din, polkvalificiranega 53,40, kvalificiranega 64,20 in visokokvalificiranega 80 din. Razpon med najnižjo in najvišjo kategorijo pa je še manjši v črni metalurgiji, kjer nekvalificiran delavec zasluži 44,30, polkvalificiran 46,90, kvalificiran 55,60, visokokvalificiran pa 66,20 din.

Razni racionalizatorski predlogi, ki jih dajejo delavci in ostali za izboljšanje delovnega procesa, so le v redkih podjetjih dovolj upoštevani. Le malokje se popolnoma zavedajo koristnosti racionalizatorstva in predlagatelj primerno nagradijo ali jim dajo vsaj moralno priznanje. Pomen ni čudno, če je racionalizatorskih predlogov vedno manj. Opuščajo pa se v zadnjem času tudi proizvodna posvetovanja z delavci.

Na storilnost pa seveda — morda celo najbolj odločujoče vplivajo tudi norme.

24% rudarjev ne fosega norme

Od vseh učinkovitih ur je bilo letos v rudarstvu 41,8 odstotka opravljenih po normi, oziroma akordu, v proizvodnji nafte 12,4 odstotka, v črni metalurgiji 53,3 odstotka, v črni metalurgiji pa 32,3 odstotka. Zelo zanimivo so številke o splošnem izpolnjevanju norme za vse štiri panoge skupaj. Do 90-odstotno dosega norma 4% vseh, ki delajo po učinku. Od 91 do 99% dosega norma 12 odstotkov onih, ki delajo po učinku, 100 do 110-odstotno izpolnjuje norma 40% delavcev, 111 do 120-odstotno 27% delavcev, od 121 do 130 odstotkov 10 odstotkov delavcev, 79% delavcev pa izpolnjuje norma z več kot 130 odstotki.

Te številke, če jih jemljemo za vse štiri panoge skupaj, dajejo misliti, da so norme več ali manj realne. Drugačen, zaskrbljujoč

vtis pa ustvarja dejstvo, da kar 24% vseh rudarskih delavcev norm ne dosega. To dejstvo prav gotovo terja temeljite preučitve. Za zdaj je jasno, da so delavci, zaradi neprestanega nevdružnega spreminjanja norm v precejšnji meri izgubili zaupanje v norme, kar se odraža v stagnaciji proizvodnje. Podjetja bi morala norme potem ko so do dobrega preučene in postavljene, tudi pustiti obveljati, pa čeprav bi morda nekateri tudi 100-odstotno presegali norme. Pri izplačevanju norm ne bi bilo treba nobene bojazni, saj s preseganjem norm ustvarjajo materiale dobrane dajajo tudi osnovno za izplačevanje in končno so v sedanjem plačnem sistemu norme edina vzpodbuda za večji zaslužek.

Za vzpodbudnejši plačni sistem

Z novim 5% povečanjem mase plačnega sklada pri nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcih in z desetodstotnim povečanjem pri kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcih, bo po mnenju republiškega odbora sindikata rudarjev in metalurgov mogoče vsaj za silo povečati razpore plač v korist visokokvalificiranih in kvalificiranih delavcev. Tako bo mogoče povečati delovno prizadevanost teh delavcev, kar se bo navsezadnje odražalo tudi na povečanju realnih plač za nekvalificirane in polkvalificirane delavce. Kakršnim koli težavam pa — uravnilovske pa se morajo pri tem sindikatu odločno upreti.

Pohitite Prečernove družbel z vpisom v članstvo

Frje.

Pri razpravah okrog plačnega sistema, pa nikakor ne smemo prezreti tudi posebnih premij na tono izkopane premoga, ki so imele tako velik vpliv, da so namreč obljubljenih 62.000 ton za zadnja dva meseca letošnjega leta že v novembru rudarji nakopali 54.000 ton premoga.

Ta sistem nagrajevanja bi se zato očitno izplačalo uvesti kot stalni način nagrajevanja, zlasti v rudarstvu; in če do tega prihodnje leto pride, bodo rudarji dokazali, da so očitki o »ravnjanju« neuteemeljeni, saj še bodo stalno hoteli imeti višji zaslužek, bodo morali tudi vsa vzdrževalna dela v jamah opravljati v redu.

Cestitke ob Dnevu JLA

Ob Dnevu JLA so čestitali državnemu sekretarju za narodno obrambo armijskemu generalu Ivanu Gošnjaku minister narodne obrambe republike Vismar generalu Vo Nguyen Djiap, ministru oboroženih sil ljudske republike Romunije generalu polkovniku Leonidu Salajan in ministru narodne obrambe Grčije Protopapadakis. Nadalje sta čestitala ob prazniku naše Armade načelniku generalnega štaba JLA generalnemu polkovniku Ljubu Vučkoviću načelniku generalnega štaba indonezijske vojske generalu A. H. Nasution in načelniku generalnega štaba ljudske obrambe Grčije korpusni generalu Konstantinu Dovas.

Seja odbora za gospodarstvo zveznega sveta

Beograd, 23. dec. Odbor za gospodarstvo zveznega sveta je danes popoldne nadaljeval načelno razpravo o preloženju zveznega družbenega plana za naslednje leto. V njej je sodelovalo veliko število ljudskih poslancev. V razpravi so poudarjali, da je treba v prihodnjem letu dosledno izvajati smernice nove ekonomske politike ne glede na posamezne probleme, ki se bodo pojavili v strojni in na področju, v katere so doslej pretežno vlagali investicije. Odbor bo jutri nadaljeval svoje delo.

TE Šoštanj obratuje

(Nadaljevanje s 1. strani) V nadaljnjem govoru je tov. Bole znova opozoril na značilnost družbenega plana za prihodnje leto. Pri tem pa je poudaril, da se v njem predvsem kaže skrb za človeka in za njegovo boljše življenjske pogoje. Nato pa je dejal: »Iz tega je razvidno, da se nam ob večjem izkoriščanju proizvodnih sredstev ob višji storilnosti in za zboljšanje življenjske ravni postavlja kot resno vprašanje vselajenje elektrooblasti, tako v Sloveniji kakor v vsej državi. V vselajenju elektrooblasti ob objektu termo elektrarne v Šoštanju našel svoje mesto in opravičilo. Resnost vselajenja elektrooblasti postaja še bolj prečeta, če ugotovimo, da je bila elektro energetska situacija napeta skozi vse leto in to nazvali temu, da je bila proizvodnja za 16% večja kot isto obdobje lani. Kljub povečani proizvodnji smo imeli izpad za okoli 100 milijonov kilovatah ur, ne upoštevajoč tako imenovane tihne produkcije in zniževanja frekvence.

Na koncu slovesnosti pa je tov. Franc Leskošek-Lulka pritrjal drčico vrvice, ki je zapirala vhod v glavni obrat objekta, in s tem simbolično izročil v obratovanje prvo fazo termo elektrarne, ki je že doslej v poskusnem obratovanju dala našemu omrežju nad 150.000 kilovatah ur. M. B.

Odklivanja brigadirjev mladinskih delovnih brigad

Ljubljana, 23. dec. V znak priznanja za požrtvovalno delo pri graditvi raznih objektov po Jugoslaviji, je občinski komite LMS Ljubljana-Center odklival 35 brigadirjev mladinskih delovnih brigad. Diplome in značke so brigadirjem izročili sinoči na sprejemu, ki ga je za to priložnost priredil ljudski odbor občine Center.

Odklivanjem sta čestitala in se zahvalila za vse napore, ki jih je mladina vložila pri graditvi tako pomembnih objektov kot sta prog Samac — Sarajevo in Brčko — Banovići ter številni drugi objekti. Ljudje Osepek, predsednik občine Center in Uroš Ruprecht, v imenu občinskega komiteja ZKS in občinskega odbora SZDL.

Ankete o oskrbovanju mest

Beograd, 23. dec. Odbor stalne konference mest Jugoslavije, ki se ukvarja z vprašanjem oskrbovanja mest, bo izvedel nekaj anket o oskrbovanju mest z živilci, posebno s sadjem, povrtnino, mlekom in kruhom.

V trinajstih največjih mestih v državi bodo izvedli anketo, ki naj bi pokazala, kakšne investicije so potrebne v trgovini za razbodo peših let. Nadalje bodo v desetih največjih mestih izvedli anketo o slabosti organizacije trgovinskega omrežja pri oskrbovanju mest s kmetijskimi pridelki, razen tega pa še anketo, ki naj bi pokazala možnosti za razvoj predmetnega kmetijstva pri oskrbovanju mest s sadjem, povrtnino in mlekom.

Koncert Radia Ljubljane v Zagrebu

V polni dvorani »Istre« v Zagrebu je bil včeraj zelo uspešen koncert Radia Ljubljane pod vodstvom Bojana Adamiča. Ob orkestralni kompoziciji so se izkazali pevci in solisti instrumentalisti tega orkestra, ki uživa v Zagrebu poseben ugled.

Za zdravje otrok gre

Svet za varstvo družine pri LO v Kamniku je sklical konferenco, na kateri so pregledali vse težave pri delu sveta. Predsednica Iva Faknova je poročala o vzgojni mladini, rešitvijo in posvojitvah, zdravnik dr. Kira o zdravstvenih težavah družine, predsednik okrajnega sodišča Rajko Svetec o kazensko pravnem varstvu družine, predsednik sveta za socializacijo, predsednik sveta o socialni zaščiti otrok in matere. V referatih so bile prikazane vse težave v občini, ki nujno terjajo rešitve. Zanimiva je bila primerjava o zdravstvenem stanju otrok na štirih osnovnih šolah v Tuhiški dolini ter v Kamniku in okolici, pri čemer je bilo ugotovljeno, da so zdravstveno najslabše šole v Nevljah, Mekinjah, Kamniku in drugod. Posebno so poudarili podhranjenost, deformacije okostja in slabo držo (koleno in zadrževanje) o vzgojno zanemarjenih, moralno in socialno ogroženih otrocih in razkrila mnogo težkih problemov, ki jim bo treba posvetiti vse pozornost.

Kupujte slikanice »Slovenskega poročevalca«

Rekonstrukcija tiskarn

Z občnega zbora sindikata grafičarjev Slovenije

LJUBLJANA, 23. dec. Včeraj in danes je bil v Ljubljani občni zbor republiškega odbora sindikata grafičarjev Slovenije, ki so se ga poleg številnih delegatov iz vseh grafičnih podjetij Slovenije udeležili tudi član predsedstva republiškega sveta sindikatov France Boštjančič, podpredsednik Centralnega odbora sindikata grafičarjev Jugoslavije Jovanović in predstavniki sindikata grafičarjev Hrvaške; Neopredno pred delom občnega zbora so izrekli priznanje za 50-letno delovanje v dobrodelnem društvu grafičarjev Antonu Streklju, razen tega je občni zbor tudi čestital ob 50-letnici znanima grafičnima delavcema in aktivistoma Janezu Streklju in Rudiju Buricu.

Osrednja točka občnega zbora je bil referat Viktorja Llovčarja o proizvodnih sredstvih v grafičnih podjetjih. Vsa grafična podjetja v državi pripravljajo temeljito rekonstrukcijo svojega strojnega parka. V ta namen bo grafična industrija potrebovala nad 10 milijard dinarjev, in to v obdobju 1956 do 1960. leta. Na našo republiko bi od predvidene vsote odpadlo nekaj več kakor 2,2 milijard dinarjev, in to za gradnjo 923 milijonov, za nabavo domače opreme 202 milijona, za uvoženo opremo pa nekaj več kakor eno milijardo dinarjev. Vsekakor bi grafična industrija sama teh velikih sredstev ne zmogla, če ji ne bi pri tem pomagala celotna družba.

Nagrade sarajevske »Svetlosti«

Sarajevo, 23. dec. Beograjski književnik Čarčić in sarajevski književnik Dragan Kulidžan sta dobila danes novoletno nagrado sarajevskega založniškega podjetja »Svetlost« kot avtorja najboljših književnih del za otroke in mladino, ki so izšla v izdaji tega podjetja v letu 1956. Vojza Čarčić je dobil nagrado za pripovedko »Bel volk«, Dragan Kulidžan pa za zbirko pesmi »Stresajta, stresajta«. Nagrado za najboljšo ilustracijo otroških knjig pa je dobil sarajevski slikar Hamid Lukovac, in to za ilustracijo zbirke šaljivih arabskih povesti.

Elektrotehnična razstava v Zagrebu

V umetniškem paviljonu v Zagrebu je odprta velika elektrotehnična razstava kot ena od zadnjih prireditev v okviru povelja 100-letnice rojstva Nikole Tesle. Razstava prikazuje odkritja na področju elektrotehnike in njen delež v današnji civilizaciji in v splošnem napredu sveta.

V Kamnici so odkrili spomenik

Maribor, 23. dec. Pred zadržanim domom v Kamnici so danes odkrili spomenik žrtvam fašističnega nasilja. Na spomeniku je vlesanih 44 imen ljudi, ki so padli v partizanih, bili ubiti kot talci ali pa so umrli v koncentracijskih taboriščih. Odkritje spomenika je plod prizadevanja občinskega odbora Zvezde borcev v Kamnici, ki je pet let zbiral sredstva za postavitev spomenika. Osnutek za spomenik je izdelal ing. arch. Branko Kocmut. Predsednik občinskega odbora ZB Franjo Rozina je govoril o prizadevanjih za postavitev spomenika ter se zahvalil za finančno pomoč raznim podjetjem in organizacijam. V kulturno umetniškem programu so sodelovali godba na pihala mariborske garnizije, pevski zbor nižje gimnazije in veseli Kobanci. M. K.

V ZAGORJU ŠTIRI KMETIJSKO-GOSPODARSKE ŠOLE

Kmetički fantje in dekleta na območju občinskega ljudskega odbora Zagorja se zelo vztrajno borijo, da bi si razširili ozorje. Tako n. pr. ni v občini vasi, kjer se ne bi v zimskem času poleg tečaja RK vršili še kak Mišnje nad Zagorjem že od septembra traja gospodarski tečaj, ki ga v okviru zena združenja drug tečaj. Tako n. pr. v vasi vodi tov. Globokarjeva. Za tečaj v Mišnah vlada veliko zanimanje. Pouk je trikrat tedenski in ga obiskujejo dekleta celo iz Preč. Čeprav se prične šole ob 19. uri. Za zaključek bodo udeležence tečaja priznani z zaključno razstavo, združeno s kulturnim spredom. Te tečaje pa obiskujejo le kmetičke žene in dekleta. Da pa bi v enaki meri vzgojili in izobrazili tudi gospodarske kmetičke fantje, bodo na območju občinskega ljudskega odbora Zagorja v okviru sveta za kol-

Novo Gorica, 23. dec. Danes so bile v 12 občinah goriškega okraja volitve vseh 253 osnovnih organizacij SZDL. Voliti so nova krajevna vodstva in delegate za občinske konference SZDL. Kljub novo zapademu snegu in snežnim zametom so se volilci zbirali že v zgodnjih jutranjih urah na lepo okrašenih voliščih. Med prvimi so zapadli volitvi v obmejni vasi Jevšeček ob 6.45 ter zaključili volitve ob osmih s 100-odstotno udeležbo. Nekaj minut za tem so končali volitve ob polni udeležbi v Peratih, Livku, Ravnan in Robedišču, edini naš volivši vseh volivši. Sledil je Predil, Gorjana in še nekatera naselja pod Stolom in Matajurjem. Medtem ko so v Sedlu volitvi s 95-odstotno udeležbo je bila v Nadrah le 25-odstotna udeležba. Dobro so se odrezali tudi v Goriških Brdih in Lokovcih. V mnogih naseljih so ob tej priložnosti sprejeli nove

Visoka udeležba na volitvah SZDL

V obmejnih vaseh pod Stolom in Matajurjem so volili 100-odstotno

člane iz vrst mladine, so danes prvič volili svoje politično vodstvo. Razen tega so pridobili še mnoge državljane v organizaciji SZDL. Tako je na pr. samo na področju Nove Gorice, Sempetra volilo okrog 500 državljanov, ki niso bili prej v seznamu organizacije. Na terenu Solkan v Novi Gorici, kjer bi po volitvi volilo 1371 članov, se je volitev že dopolnje udeležilo 1421 članov. Prav tako so v Ozeljanu zabeležili 55 volivcev več, v Sempasu 50, v Kromberku itd. S tako udeležbo je nedvomno pokazalo primorsko ljudstvo visoko politično zavest in pripravljenost sodelovati za naš nadaljnji družbeni razvoj in za izgradnjo socializma. Po še nepopolnih podatkih se je v vseh občinah udeležilo volitev že v dopoldanskih urah 85 do 95 odstotkov članov SZDL. Volitve so se v vseh krajih zaključile ob 15, od koder pa še nimamo dokončnih poročil. -jp

Živiljenjski stroški v Italiji

Po uradnih podatkih so zabeležili življenjske stroški v Italiji veliko povečanje tokom tega leta, posebno v odnosu na živilske predmete. V odnosu na mesec oktober 1955 so se povečale prodajne cene olivnega olja v oktobru letos za 25,1 odstot., cene govejega mesa za 8,1 odstot., pražene kave za 3,8 odstot., šunka za 3,1 odst. itd. Nasprotno temu pa so padle cene parmezana za 7,4 odstot., jajc za 2 in pol odst. ter kruha za 1,8 odstot.

Potrošnja cigaret v Zahodni Nemčiji

Po informacijah bitne za zahodnonemške vlade je bilo prodano letos v Zahodni Nemčiji 50 milijard cigaret v primerjavi s 45 milijardami v letu 1955 in manj kot 25 milijard v letu 1950. To pomeni, da je bilo potrošenih v letu letošnjega leta povprečno 960 cigaret na prebivalca, v primerjavi s 860 cigaretami v lanskem letu. Zahodnonemški uvoz sladkorja

Uvozni odbor zahodnonemške vlade je odobril uvoz sladkorja iz sladkornega trsa iz Brazilije, Formoze, dominikanske republike, Haitija, Kolumbije, Kube, Peruja in Venezuele.

Indijski uvoz britanskega tekstila

Indijski minister za trgovino je nedavno izjavil v parlamentu, da vlada ne proučuje nikakršnih ukrepov za zmanjšanje uvoza britanskega tekstila v Indijo, ker smatra, da v sedanji fazi niso potrebni nikakršni ukrepi. Minister je to izjavil kot odgovor na vprašanje, kakšni ukrepi so bili podzveti v zvezi s povečanjem uvoza britanskega tekstila v Indijo od maja 1955.

Gradnja tovarne železa in jekla v Vuhanu. Kot javila agencija Hova Kina, so pristopili k gradnji jeklarne pri tovarni železa in jekla v Vuhanu. Poleg tega gradijo delavnico za konstrukcijsko jeklo, kovačnico, delavnico za popravilo in električne naprave. K gradnji v polnem obsegu bodo pristopili prihodnje leto. Delo bo pretežno mehanizirano.

Precej težav v lesni industriji

Ljubljana, 23. dec. V poročilih in v razpravi delegatov na današnjem obnem zboru RO sindikata lesnih delavcev so se v dokajšnji meri kazale težave, s katerimi se v letošnjem letu bori naša lesnoindustrijska podjetja.

Kaže, da komitije delavskih svetov, ki so izkazale kot dobra oblika dela organov družbenega upravljanja, vendarle še niso prišle dovolj do izraza v proizvodnji in bo v tem pogledu treba večje aktivnosti in boljše analiziranja proizvodnih problemov. To potrjuje že samo dejstvo, da je bil plan za prvih devet mesecev letošnjega leta dosežen s 103%, toda hkrati se je tudi število zaposlenih v lesni industriji povečalo za 8% v primerjavi s istim časom lanskega leta. »Brest« Cerknica ima zdaj 40 ljudi več in pri tem za 40 milijonov manjši dohodek. »Novoles« ima pri povečanju števila zaposlenih za 18 za 84 milijonov manjši dohodek itd. Sprememba števila zaposlenih torej nikakor ni v sorazmerju z bruto dohodkom podjetij.

Dokajšnje težave so imela galerijska podjetja zaradi neustreznosti bukvine (standardne dimenzije itd.), tako da so morala odklanjati naročila in je bila s tem izvozna trgovina prikrajšana za 700—800 milijonov dinarjev.

Velik vpliv je imel na proizvodnjo seveda tudi splošen zastoje v prodaji lesnih izdelkov v letošnjem letu. Problem zase so spet postale tudi cene bukovi hlodovini. V BiH in v Hrvaški komite znaša namreč cena bukovi hlodovini za lastno uporabo 5.500.—dinarjev, za prodajo v druge republike pa kar 11.000 dinarjev, pri hlodovini za proizvodnjo furnirja pa celo 18.000 dinarjev. Z načelom o enotnosti jugoslovskega tržišča in z zakoni ekonomike te dvojne cene gotovo niso v skladu!

Za povečanje obrat. kreditov so se letnoind. podjetja borila še do dolgo časa ter z majhnim številom koeficienta obratovanja utemeljevala upravičenost zahtev. Združeno je zato napravilo tudi predlog sistema kreditiranja, ki upošteva sezonski značaj proizvodnje in počasnost obratovanja koeficienta. Podatki kažejo, da znaša koeficient obratovanja največ tri. V LIP Ljubljana so n. pr. lani imeli koeficient 1,6, letos 1,7, v Novi Gorici 2,4, letos 2,3, v »Stol« Kamenik lani 1,7, letos 2,1 itd.

Obratni krediti so se v zadnjem letu v lesni podjetjih povečali za 3 milijarde ali 40%. Podjetja se zmeraj trdijo, da so krediti premajhni, saj se je zadnji čas udeležba podjetij pri deviznih sredstvih zelo zmanjšala. Stanovanjski prispevki in še nekatere druge dajatve so dohodke podjetij tako zmanjšale, da se je stanje bistveno spremenilo in so podjetja v proizvodnji v večji meri kot prej navezana na kredite. Narodna banka pa po drugi strani trdi, da za povečane kredite ni kritična v zalozah in je vprašanje, v kakšne namene so predstava porabili. Podatki zares kažejo, da so 590 milijonov dinarjev uporabili za poravnave dolgov, kar seveda ni pravilno.

Kritike so vredna stremjenja po osamosvojitvi v nekaterih obratih lesnoindustrijskih podjetij. Ponavadi so tu v ozadju težnje občinskih LO — pa če

Nov sneg na Hrvaškem

Včeraj je začelo ponovno snežiti po vsej Hrvaški. Na področju Like in Gorskega Kotarja je padlo na staro podlago več kakor pol metra snega. Več cest je zopet neprehodnih. Železniški promet še ni ogrožen.

GOSPODARSKE VESTI

Delovni načrti

organizacij Socialistične zveze v mariborskem okraju

Za organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva mariborskega okraja so zimski meseci najaktivnejše razdobje. Tudi se poleg stalnega, nepredvidnega dela in aktivnosti te najbolj množične organizacije razvije tudi načrtno politično-izobraževalno delo. V dolgih zimskih večerih ljudje kljub vsakodnevnemu delu le najdejo čas tudi za izpopolnjevanje svoje politične zrelosti, za obravnavanje vseh aktualnih problemov in vprašanj, ki jih elasti letošnji mednarodni dogodki porajajo v izobilju. Razna mednarodna vprašanja za namajo člani SZDL tudi gospodarski in družbeni problemi. Že lani so pred občinski zbori kmetijskih združenj začele organizacije SZDL vstopati v problematiko življenja kmetijskih združenj na svojih področjih in tako pripomogle h kvalitetnejši vsebini občinskih zborov. V mestih in in-

dustrijskih področjih pa so se seznanjale članstvo s predlogi družbenih planov in proračunov in tudi v marsičem prispevale k smotnejši uporabi družbenih sredstev, zlasti pri reševanju komunalnih vprašanj.

Pred dnevi je sekretariat okrajnega odbora SZDL na posvetovanju s predsedniki občinskih odborov SZDL razpravljala o neposrednih nalogah organizacij v zimskem obdobju — o organizacijski utrditvi SZDL in o delovnem programu v zimskih mesecih. Iz teh razgovorov se da sklepati, da bodo tudi letos zimski meseci poživeli aktivnost članstva SZDL v mariborskem okraju.

Ena prvih neposrednih nalog organizacij SZDL bo, da se čim bolj organizacijsko utrdijo. Pogoji za to je okrepiti redno in organizirano politično življenje v osnovnih organizacijah v skladu s statutom SZDL. Od ureje-

nega dela v največji meri zavisti porast članstva. V organizacijah, ki imajo pasivna vodstva, je bilo letos opaziti celo nazadovanje števila članstva, čeprav se večina delovnih ljudi udeležuje v SZDL. Trenutna statistika kaže, da je v članjenih v organizacijah nad 71% prebivalcev. Sele točnejši pregled nad plačevanjem članarine bo pokazal točno stanje. To bodo organizacije ugotovljale predvsem ob bližnjih volitvah, ki bodo letos tajne. Vpis v volilni imenik bo hkrati najtočnejša evidenca nad številom članstva. Datum volitev bodo določili občinski odbori SZDL samostojno, končane pa naj bi bile najkasneje do 15. marca 1957.

Najboljša priprava za volitve bo poživljeno politično delo v organizacijah. Okrajni odbor SZDL bo bolj kot doslej skrbel za politično usposabljanje vodstev osnovnih organizacij, z vsem članstvom pa namerava letos obdelati minimalni program za politično delo pozimi.

Na prvem mestu v tem programu je obravnavanje najvažnejših mednarodnih dogodkov v letu 1956. S tem v zvezi bo treba pojasnjevati tudi našo notranjo politiko, na vasi pa še posebej nadaljnji razvoj družništva. Razpravljati bo treba o delu kmetijskih združenj, o pomoči mladim združnikom, o kmetijsko-gospodarskih šolah. Pri občinskih odborih SZDL naj bi ustanovili komisije za delo z ženami. Vsa skrb naj bi veljala tudi kulturno-prosvetnemu in splošno izobraževalnemu delu na vasi v zimskih mesecih. Slederna organizacija SZDL bo morala pripraviti širše razprave o družbenem planu za leto 1957, posebej se o predložitvi planov posameznih občin. Pri teh razpravah bo morala prisluhniti željam in zahtevam članstva in kot politični parlament svojega področja reagirati nanje. Na vsa prečta družbeno-politična vprašanja svojega področja bo organizacija SZDL morala ukrepati, tedaj bo tudi najuspešnejša delala za svojo lastno utrditev in ugled.

BLAU in DALEC

DIVJI PRAŠIČKI V SVINJAKIH

Pred tremi leti je Anton Cvenkel iz Ljubnega za Gorenjskem ujel na polju komaj pet kilogramov težkega divjega prašička. Ker so divji prašički divjaci gorenjskih gozdov šele kar deset let, je bil divji prašiček na domačem dvorišču izredno zanimivost. Mail ujetnik je imel zlasti ob nedeljah kopico radno nego gospodinjice. Pod skrbno oko gospodinjice Mlike je divji prašiček v pravega orjaka. V prerivanju z domačimi prašički takim udarcem bi človeku lahko prepravil trebuh. Postajal je preveč nevaren. Spregovoriti je morala puška.

Toda divji prašičke je zapustil potomce, križance. Spartil se je s tremi domačimi svinjami. Prva je imela s prašičev, druga je in tretja kar is. Pujski so izredno živahniki. Posebno mladiči druge svinje, ki jih vidite na sliki, so povsem enaki divjim prašičkom. Z Marjilo, Janekom in Andrejko so sklenili pravo prijateljstvo — seveda samo

Je bil absolutni zmagovalček. Poročno je včasih bukanja divjih svinj, v mesecu novembru, decembru in januarju, je bil navadno slabe volje. Takrat je premetaval in razbil vse, kar mu je prišlo pod rilec. S posebno jezo je odlaševal ograjo, ki mu je preprečevala pot v svobodo. Iz leta v leto je postal bolj predrznejši in močnejši. Letos novembra je ograjo pod njegovim rilecem začela psošeno pokati, tako da jo je gospodar komaj spravi popravil. S tečani je besno kletil debele hrško sredi ograde. Z enim samim

BRUNIK

Krajevni odbor v Braniku je imel letos več sej, na katerih je razpravljalo o najvažnejših gospodarskih in komunalnih zadevah, ki jih je ob pomoči občinskega ljudskega odbora v Sempetru tudi uspešno reševal. Prav te dni je dobil finančna sredstva za popravilo kanalizacije, pri čemer bodo precej pomagali s prostovoljnimi delom tudi vaščani. Prav tako bodo te dni popravili še vodovodni rezervarj v Spodnji Branici in vodnjak v Preserju. Često v Pedrovo pa so že začeli popravljati. Tudi tu pridno pomagajo vaščani. Za izboljšanje in ureditev krajevnih cest, kanalizacije in vodovodnih naprav so precej okoliških zasebnih in vseh že tudi v minulih mesecih letošnjega leta.

MESTNI MUZEJ V PTUJU

Na področju okraja ena najpomembnejših kulturnih ustanov, ki ni služila samo potrebam okraja, temveč tudi znanstvenemu delu mnogih jugoslovanskih in tujih institutov. Letos so pri Ogrm izkopavali ostanki predelane lirice naselbine. Izkopane predmete so razstavili v prostorih ptujskega muzeja. Kustos ptujskega muzeja Berganda Per je v zvezi z ureditvijo arheološke zbirke v dominikanski zgradbi, dopolnile zbirke NOB in etnografske zbirke, preselile vinarke zbirke na grad, ustanovitev prihodovnega muzeja, nadaljnja raziskovalna dela, zaščita zgodovinskih spomenikov itd.

POMURJE

PRED DNEVI SO BILI KONČANI ZBORI VOLIVCEV v letosnjih občinskih volitvah. Po ocenah, ki so jih dal občinski odbor SZDL, so bili sedanji zbori volivcev mnogo kvalitetnejši kot običajno. Volivci so dajali več pozornosti tudi na kazalci vrste neposrednih nalog, ki stoje pred občinskimi odborom in pred krajevnimi odbori. V ospredju razprave so bili razni komunalni in gospodarski problemi ter delo občinskega aparata. V veliki meri je h kvaliteti zborov prispevalo tudi skrbno pripravljeno poročilo, v katerem je občinski LO podal pregled svetnega dela letošnjem letu, poročilo o uporabi skladov in nakazal smernice nadaljnjega dela.

V naslednjih dneh pa bodo v radgorski občini prvi občini zbori organizacij SZDL, ki bodo hkrati pripravili za volitve potrebne dokumente. Da bi dal tem volitvam čimvečji poudarek, bodo letos prvi izvedene ločeno od občinskih zborov. Računalo, da bodo volitve izvedene do 15. januarja in da bo dosežena lepa udeležba saj imajo organizacije SZDL v radgorski občini največje število članov v okraju.

VODOVOD V RADGONI je vse glasnjeja in upravičena zahteva prebivalcev našega obmestnega mesta. Podobno željo imajo tudi ljudje okoliških vasi in Radene. Dosedanja raziskovanja ter tudi zahteva pitne vode so pokazala, da bi bilo mogoče zgraditi za leto v Pitivcah kjer so dovolj močni izviri. Tudi načrti so že v delu. Na zgraditvi bori volivcev je bila posebna poudarjena potreba po ustanovitvi Vodovodne skupnosti, določena je tudi posebna komisija, ki bo pripravila pripravljajni del, za najetje kreditov in ostalega.

MALE ASANACIJE V radgorski občini so letos dale lep prispevek k ureditvi nekaterih pešnih poti prebivalstva, predvsem pri prečiščanju pitne vode. Prostovoljnimi delom prebivalstva, s prispevkom 2,5 milijonov dinarjev iz občinske investicijskega sklada in deloma iz občinskega sklada, so letos zgradili vodovod v Murščaku. V Negovi so postavili vodnjak za šolo, te sklopi pa bo izročeni vsemu namenu še v letu 1957. V Pitivcah pa bo še urediti vodnjake v Pitivcah, na Račkem vrhu in še nekaterih vseh v okolici Radgona. Poseben problem je ureditev vodnjaka na Kapezi, ki bodo tega vse nujno nabaviti električno trpaiko.

POTOPLJENI MOST NA MURI na obmestnem prehodu v Radgoni bodo dvignili iz struge delavnice podjetja »Celjskega« iz Vuhredne. Pred dnevi so že postavili svojo barako, pripeljali potrebne pontone, stroje in orodje. Zdobno zaposleni so že s pripravo temeljnih del. V kratkem pa se bodo lotili dviganja težkih železobetonskih delov mostu, ki je bil ob pričetku minule dobe potopljen. Različni mostu usmerjajo, kar bo pripravila vse potrebne delovne in vzvzoča škoda na avstrijski strani. Glede na to so se avstrijske oblasti, sporazumno s slovenskimi, prevzeli izkušeni graditelji dravskih hidrocentral, ki bodo ostali na Muri predvidoma mesec dni.

Prodajno svinjske kože

V Pomurju zakoljejo na leto okoli 3000 svinj tako, da kož ne slabo, ampak jih uporabljajo za prehrano. Računajoč, da stane danes svinjska koža okoli 1000 dinarjev, gospodarstva v višini blagovne vrednosti svinjske kože na 30 milijonov dinarjev. Ker svinjske kože niti niso primerna prehrana, bo treba v bodoče posvečati v Pomurju prodajo svinjskih kož v pazljive. Gotovo bi marsikateri kmet, ki ni poučen o vrednosti kož in o tem, da ne predstavljajo kože za človeško prehrano nič koristnega, odločil ob zakupu svoje svinje drugače in kožo prodal.

Ustrelili so dva divja prašiča

Pred kratkim je lovski družina v Dramljah priredila lov na divje prašiče, ki so že dlje časa povzročali precejšnjo škodo tamošnjim kmetovalcem na poljskih pridelkih, pa tudi na gozdnih nasadih. Trudni bil zama. Jožetu Slemenšku, Ivanu Kranjcu in Francu Plešniku je uspelo smrtno zadeti dva divja prašiča in to samemu ter mladiča, ki sta se potikala na Slemenih nad Dramljami. Prebivalci okolice Dramelj so lovcev hvaležni za bogat plen, ki ga tukaj ne pomnijo od leta 1923.

Veliki Osolnik

Na Velikem Osolniku v velikiški občini ima osnovna šola prostore v stari stavbi, ki v nobenem pogledu ne odgovarjajo svojemu namenu. Zaradi tega so ob pomoči okraja že pred leti začeli graditi novo šolsko poslopje, ki bo, kot vse kaže, kmalu dograjeno. Novo poslopje bo za kraj pomembna pridobitev. V njem bo tudi poseben prostor za razpis prireditelj in širamba za gasilsko orodje.

VELIKO V MALEM

Trgovskemu podjetju na drobno z industrijskimi izdelki (železnico, drogerijo, parfumerijo, pohištvo, elektro-materialom in gradbenim materialom) »Mavrica« v Izoli, ustanovljena leta 1954, je dočel plan za to leto 44 milijonov din prometa. Presegli so ga za 12 milijonov ali za 28 odstotkov. Plan za leto 1955, povečan za 16 milijonov din ali za 36 odstotkov, so presegli za 32 milijonov din ali za 53 odstotkov. In letos, ko je postalo izpolnjevanje na osnovi lanske izjemne realizacije določene plana za mnogo trgovska podjetja na Koprskem več kot problematično? Letni plan 92 milijonov so dosegli točno konec oktobra; do konca leta ga bodo presegli za okrog 30 odstotkov.

V navedenem razdobju so vrednost osnovnih sredstev povečali od borih začetnih 260.000 din na okrog 5 milijonov din; delno iz lastnih sredstev, delno na račun kredita, ki ga pa že vračajo.

Poslovalnice so saptirali in opremili z ustreznimi sodobnim inventarjem; njihova nova prodajalna elektro-materiala in železine na Kidričevi obali bi lahko bila kjerkoli v ljubljanskem središču; tako moderno in lepo so jo uredili. (Mimogrede, odprli so jo 1. oktobra in že prvi mesec so ugotovili okrog 20 odstotkov večji promet).

V istem razdobju so znižali maržo, t. j. bruto zaslužek odcca 10 odstotkov v letu 1954 na 8,45 odstotkov lani, letos se je iz znanih razlogov (dodatne družbene obveznosti) zvišala nad okrog 9,5 odstotkov. Letos, ko so se druga podjetja v Piranu in Koprju borila za 100 odstotne plače, so v »Mavrici« celo plačali nekaj ljudem iz dobička. Seveda: števila delovne sile, ki so se niso spreminjali. Tako se je zelo dvignila storilnost dela (promet

Vladimir Stolfa

Te dni je umrl, zadet od srčne kapi, star komaj 52 let. Rodil se je v Divači, gimnazijec je obiskoval v Ljubljani, pomorsko akademijo pa v Koprju. Leta 1932 je postal kapitan dolge plojbe, leta 1939 pa je bil prvi estnik na čezmorski ladji »Carica Milica«, ki so jo Nemci torpedirali na Atlantiku. Med vojno se je pridružil narodnosvobodnemu gibanju v Ljubljani. Po osvoboditvi je prišel v Piran, kjer je bil luški kapitan, lustral okrožni ljudski odbor po vabilu za profesorja navtičnih predmetov na prvi slovenski pomorski trgovski akademiji v Smedetu pri Koprju. Za akademije je bil k podrejniku v Piranu za direktorja. Iz tega podjetja pa se je razvila Splošna plojba, pri kateri je bil navtični inšpektor in pozneje poveljnik na motorni ladji »Gorjanska«. Letošnji jesen pa je prevzel posle luškega upravitelja v Piranu.

Možnosti za preusmeritev proizvodnje v šentilski veležanjarjni

Veležanjarja v Sentilju namerava razširiti svoje obrate, ker so sedanji prostori pretesni in ne ustrezajo svojemu namenu. Naročili so že elaborat za razširitev obrata in za preusmeritev proizvodnje. Predvsem nameravajo povečati proizvodnjo raznih sadnih sokov, saj je v okolici na razpolago dovolj sadja. Razmišljajo tudi o razširitvi skladišč ker v zadnjih letih zaradi premajhne zmogljivosti teh niso mogli odkupiti večjih količin sadja. Podjetje je zasadilo 1 ha malinovega nasada, da bi tudi kmetovalce spodbudilo za gojitev malin. Doslej so brezplačno razdelili okrog 6000 sadik nekaterim kmetijskim gospodarstvom. Letos se zanimajo za sadike tudi zasebniki, ki vidijo v gojenju malin možnost za povečanja dohodka.

CELJE ZA OBISK DEDKA MRAZA

Ceprav letos ne bo zgrajena pravilnična vas Dedka Mraza in čeprav ne bo sprevidov Dedka po celjskih ulicah, s tem ni rečeno, da Dedek ne bo obiskal Celja in njegovih najmlajših prebivalcev. Letošnje prireditve noveletne jelke bodo celo dosti bolj prisrčne, kot vse dosedanje. Na pobudo pionirske komisije pri občinskem odboru Društva prijateljev mladih bodo letošnje osrednje prireditve po vseh šolah; organizacijo nad njimi pa je sprejelo 15 pionirskih odredov. V šolah bodo otrokom najprej pripravili skupen prihod Dedka Mraza; najbolj revni bodo ob tej priložnosti obdarjeni. Za tem pa se bodo pionirji zbrali v svojih razredih, kjer bodo prav tako pričakali prihod Dedka.

NOVOLETNA JELKA V ZASAVJU

Pred kratkim je bilo v Trbovljah posvetovanje o pripravah za noveletno jelko. Na tem posvetovanju, ki je bilo sklicano na pobudo okr. odbora Socialistične zveze, je bil sklenjeno, da bodo vodile vse priprave za noveletno jelko organizacije Soc. zveze ob pomoči vseh organizacij in društev, ki delajo za mladino. Udeleženci posvetovanja so poudarili, da bi trgovska podjetja, ki bi pokazala malo več dobre volje, v vsaki večji izločki lahko uredila pravilnični kotichek za mladino. V večjih krajih naj bi uredila tudi pravilnične paviljone, kjer bi prodajala igrice za otroke in drugo.

Veliki Osolnik

Na Velikem Osolniku v velikiški občini ima osnovna šola prostore v stari stavbi, ki v nobenem pogledu ne odgovarjajo svojemu namenu. Zaradi tega so ob pomoči okraja že pred leti začeli graditi novo šolsko poslopje, ki bo, kot vse kaže, kmalu dograjeno. Novo poslopje bo za kraj pomembna pridobitev. V njem bo tudi poseben prostor za razpis prireditelj in širamba za gasilsko orodje.

Več sadnih sokov

Možnosti za preusmeritev proizvodnje v šentilski veležanjarjni

Veležanjarja v Sentilju namerava razširiti svoje obrate, ker so sedanji prostori pretesni in ne ustrezajo svojemu namenu. Naročili so že elaborat za razširitev obrata in za preusmeritev proizvodnje. Predvsem nameravajo povečati proizvodnjo raznih sadnih sokov, saj je v okolici na razpolago dovolj sadja. Razmišljajo tudi o razširitvi skladišč ker v zadnjih letih zaradi premajhne zmogljivosti teh niso mogli odkupiti večjih količin sadja. Podjetje je zasadilo 1 ha malinovega nasada, da bi tudi kmetovalce spodbudilo za gojitev malin. Doslej so brezplačno razdelili okrog 6000 sadik nekaterim kmetijskim gospodarstvom. Letos se zanimajo za sadike tudi zasebniki, ki vidijo v gojenju malin možnost za povečanja dohodka.

CELJE ZA OBISK DEDKA MRAZA

Ceprav letos ne bo zgrajena pravilnična vas Dedka Mraza in čeprav ne bo sprevidov Dedka po celjskih ulicah, s tem ni rečeno, da Dedek ne bo obiskal Celja in njegovih najmlajših prebivalcev. Letošnje prireditve noveletne jelke bodo celo dosti bolj prisrčne, kot vse dosedanje. Na pobudo pionirske komisije pri občinskem odboru Društva prijateljev mladih bodo letošnje osrednje prireditve po vseh šolah; organizacijo nad njimi pa je sprejelo 15 pionirskih odredov. V šolah bodo otrokom najprej pripravili skupen prihod Dedka Mraza; najbolj revni bodo ob tej priložnosti obdarjeni. Za tem pa se bodo pionirji zbrali v svojih razredih, kjer bodo prav tako pričakali prihod Dedka.

NOVOLETNA JELKA V ZASAVJU

Pred kratkim je bilo v Trbovljah posvetovanje o pripravah za noveletno jelko. Na tem posvetovanju, ki je bilo sklicano na pobudo okr. odbora Socialistične zveze, je bil sklenjeno, da bodo vodile vse priprave za noveletno jelko organizacije Soc. zveze ob pomoči vseh organizacij in društev, ki delajo za mladino. Udeleženci posvetovanja so poudarili, da bi trgovska podjetja, ki bi pokazala malo več dobre volje, v vsaki večji izločki lahko uredila pravilnični kotichek za mladino. V večjih krajih naj bi uredila tudi pravilnične paviljone, kjer bi prodajala igrice za otroke in drugo.

Veliki Osolnik

Na Velikem Osolniku v velikiški občini ima osnovna šola prostore v stari stavbi, ki v nobenem pogledu ne odgovarjajo svojemu namenu. Zaradi tega so ob pomoči okraja že pred leti začeli graditi novo šolsko poslopje, ki bo, kot vse kaže, kmalu dograjeno. Novo poslopje bo za kraj pomembna pridobitev. V njem bo tudi poseben prostor za razpis prireditelj in širamba za gasilsko orodje.

Prodajno svinjske kože

V Pomurju zakoljejo na leto okoli 3000 svinj tako, da kož ne slabo, ampak jih uporabljajo za prehrano. Računajoč, da stane danes svinjska koža okoli 1000 dinarjev, gospodarstva v višini blagovne vrednosti svinjske kože na 30 milijonov dinarjev. Ker svinjske kože niti niso primerna prehrana, bo treba v bodoče posvečati v Pomurju prodajo svinjskih kož v pazljive. Gotovo bi marsikateri kmet, ki ni poučen o vrednosti kož in o tem, da ne predstavljajo kože za človeško prehrano nič koristnega, odločil ob zakupu svoje svinje drugače in kožo prodal.

Ustrelili so dva divja prašiča

Pred kratkim je lovski družina v Dramljah priredila lov na divje prašiče, ki so že dlje časa povzročali precejšnjo škodo tamošnjim kmetovalcem na poljskih pridelkih, pa tudi na gozdnih nasadih. Trudni bil zama. Jožetu Slemenšku, Ivanu Kranjcu in Francu Plešniku je uspelo smrtno zadeti dva divja prašiča in to samemu ter mladiča, ki sta se potikala na Slemenih nad Dramljami. Prebivalci okolice Dramelj so lovcev hvaležni za bogat plen, ki ga tukaj ne pomnijo od leta 1923.

Veliki Osolnik

Na Velikem Osolniku v velikiški občini ima osnovna šola prostore v stari stavbi, ki v nobenem pogledu ne odgovarjajo svojemu namenu. Zaradi tega so ob pomoči okraja že pred leti začeli graditi novo šolsko poslopje, ki bo, kot vse kaže, kmalu dograjeno. Novo poslopje bo za kraj pomembna pridobitev. V njem bo tudi poseben prostor za razpis prireditelj in širamba za gasilsko orodje.

Učenci iz Braslovč — abonenti Celjskega gledališča

Ni naključje, da si ansambel Celjskega gledališča zlasti v letošnjem letu uspešno utira pot ne le med celjskim gledališkim občinstvom, temveč tudi na področju v industrijskih krajih. K temu so vsekar pripomoglo tudi kvalitete uprizoritve. V zadnjem času se je med stalne obiskovalce Celjskega gledališča vključila še šolska mladina iz Braslovč. To je prvi primer, da so šolski otroci s posebej izdelanimi gledališkimi predstavitvami hodili v Celje. Novi redni abonenti iz Braslovč so učenci vasijske šole, nadalje vsi štiri razredi. Vsi so izredno pozorni in priznane, učenci kmetijske gošpodske šole. Vseh skupaj je 100. Zraven učencev so postali redni abonenti tudi člani šolskih odborov ter člani predavateljskih zborov vseh treh omenjenih šol.

Novih 100 abonentov Celjskega gledališča se vozi v Celje v vlakih, zvečer pa jih na domove popeljejo avtobusi. Del stroškov za ta abonma, ki je po občutno znižani ceni, in za prevoze nosijo abonenti, to je učenci in predavatelji pa bodo udomestili iz prispevkov kmetijske zdruge, občine in tudi šolskih proračunov.

PTUJ

KNJIZNICE V PTUJSKEM OKRAJU. V okraju delajo šolske knjižnice na vsah 83 tih, imajo pa okrog 1200 knjig. Razen tega deluje še 45 ljudskih knjižnic, v katerih je 26.000 knjig. Iz vzgojnih pobud je kolektiv ljubljanskih knjižničarjev podaril občanom štiri knjige, ki so urejene v kartoteki in vseni posebnimi seznami. Svet za prosveto in kulturo OLO je določil komisijo za preučevanje prispeva knjižnic, kateri so člani kolektiva Susedjske in Mestne knjižnice v Ptuj.

CENTER ZA POSPEŠEVANJE GOSPODINSTVA za ptujski okraj je priredil štiri gospodinjice tečaj, pet kuharskih tečajev, šiviljski tečaj in osem tečajev za konserviranje. Poleg tega je priredil še 23 predavanj.

LUTKARSKI CENTER namerava ustanoviti v Ptujju z naloge,

LUTKARSKI CENTER namerava ustanoviti v Ptujju z naloge, predvsem za pripravo lutkarskega orodja in za izvedbo lutkarskih predstav. Center bo deloval v prostorih nekdanje šole, ki so v dobrih razmerah. Za ustanovitev centra so se že začeli zbirati denarji.

Delo SZDL v Mengšu

Socialistični zveza v Mengšu je dokaj delavna. Sekretariat občinskega odbora skrbno sestavlja program za daljšo obdobje in o njem razpravlja na svojih sejah, zatem je pa še na dnevnih redih se občinskega odbora SZDL, ki jih redno sklicujejo vsak mesec. Ker se, kolikor je je mogoče, držijo sprejetega programa tudi dosega uspeha. Le tako je lahko Socialistična zveza najbolj delovna organizacija v občini, saj sodeluje domala povsod, kjer je njena pomoč potrebna.

SZDL uspešno skrbi za vsestransko dejavnost v občini ter sklicuje razne sestanke in posvetovanja. Najbolj uspešna sta bila v zadnjem času predvsem sestanka s prosvetnimi delavci in s predstavniki tovarn. Na sestanku s prosvetnimi delavci so razpravljali predvsem o nabavi najnujnejših učil za šole, vključevanju mladine v razna društva, knjižnicah, sodelovanju prosvetnih delavcev pri kulturno-prosvetnih delavnosti in drugem. Občinski odbor SZDL je sodeloval tudi pri pripravah na občne zbere sindikalnih podružnic in se jih udeleževal po svojih zastopnikih. Omenimo naj še ideološko komisijo, ki že 4 leta dokaj uspešno deluje in skrbi poleg drugega tudi za iz-

Pokojni Stolfa je bil eden najstarejših slovenskih pomorskih kapitanov in ima velike zasluge za ustanavljanje se ladjevle ob slovenski obali. Bil je eden izmed redkih pomorskih strokovnjakov, zato pomeni njegova smrt nenadomestljivo izgubo. Vsi njegovi tovariši in znanci ga bodo trajno pogrešali.

Bucika za buciko

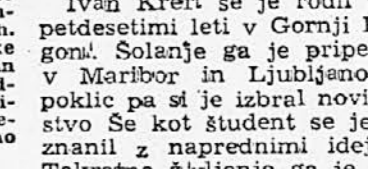
Kar celi šopi bučik v večjih središčih ob cestah na zemljevidu koprškega okraja. Izložbi knjižarne »Lipe« v Koprju, označujejo številne prometne nesreče, od katerih je letos prišlo na teh cestah. Za različne bučke, da bi se označene nesreče kjer so bile smrtno žrtve, pa take, pri katerih je prišlo »samo« do težjih in lažjih telesnih poškodb, do »samo« materialne škodi in odraščanju mladine nepravilnosti voznikov, neupoštevanja prometnih predpisov, vianjenih, prehitre vožnje in podobnega, le zelo redko vije stile obliki nenadni okvare na vozilu ali drugemu objektivnega vzroka. Številne fotografije hudih nesreč vzbujajo dan za dnem zanimanje otrok in odraslih pred območji izložbama. Deček, mrtve na cesti, z avtoma širokima programami krvi na asfaltu; otroci, ki se sredujejo sredi strmo strmojavljene kavnice itd.

Razstavljeno

Razstavljeno je uredil prometni osek TNZ Koper in je eden izmed novih dokazov prizadevanja, ki ga kaže ta osek, da bi se prometne nesreče s pravilnim vzajemnim ljudem omejile. Iz Koprja bodo to poučno razstavo preneli v Postojno in druga večja prometna središča v okraju. F. M.

Ivan Kreft — 50-letnik

Sekcija združenj pri splošni kmetijski zadrugi v Lendavi je priredila v preteklem obdobju vrsto tečajev in vzgojnih predavanj, ki jih je redno obiskoval lepo število žena-zadrugnic. V prihodnem letu nameravajo na združnini zemlji urediti vzorni vrst, v katerem bodo pridelovale jagode, ribez in drugo lakano jagodičje.

Ivan Kreft se je rodil pred petdesetimi leti v Gornji Radgoni. Solanje ga je pripeljalo v Maribor in Ljubljano, za poklic pa si je izbral novinarstvo. Se kot študent se je seznanil z naprednimi idejami. Takratno življenje ga je skovalo v zvestega socialistina in mu izoblikovalo značaj, ki ni klonil niti pred ječami stare Jugoslavije.

Razširitev tovarne verig v Lescah

Delovni kolektiv tovarne verig v Lescah je nedavno sklenil, da bo razširil sedanjo proizvodnjo. Za radi vedne večje proizvodnje so namreč postali nekateri obrati tovarne že pretesni. Tako bodo povisali za eno nastropno obrat določili dodatne ter preuredili skladišče za višje predmete. Del sredstev iz sklada za samostojno razpolaganje so namenili tudi za gradnjo stanovanjskega bloka in ureditev obratne ambulante. S sredstvi iz občinskega stanovanjskega sklada pa bodo gradili še stanovanjski četvorček. Velika pridobitev za tovarno je tudi nova avtobusna postaja, katerim bodo prevažali delavce iz oddaljenih krajev.

»Svoboda« v Lescah se je pred kratkim predstavila s prvo premierno v letošnji sezoni in sicer s mednarodno inspektor na obisku. Gledalci so bili z izvajanjem nastopajočih zadovoljni in želijo, da bi igra še ponovila.

Letos je dosegla »Svoboda« v Lescah precejšnje uspehe. Dramska sekcija je pripravila kar tri premiere in gostovala tudi v raznih drugih krajih Gorenjske. Orkester je nastopal na več prireditvah in pripravil še šest koncertno-zabavnih večerov. Tudi pri tumbaških je bilo opaziti bolj smotrno delo kot doslej. Godba mnogim težavni, medtem ko je dejavnost glasbene šole, čitalnice in knjižnice kar uspešna. I. V.

PROBLEMI FILMSKIH KADROV

Od vseh filmskih eminec neznega spola nam je najbolj simpatična italijanska igralka Gina Lollobrigida. Ki nas je v zadnjih dneh nad vse prijetno presenetila kot izvrstna igralka v filmih »Kruh, ljubezen in fantazija« ter »Kruh, ljubezen in ljubosumnost«.

Prihodnje leto januarja bo v Ljubljani kongres združenja filmskih delavcev Jugoslavije. Mislim, da je pred tem kongresom treba v zvezi s kadri naših filmskih delavcev iznesti nekaj problemov, ki so v sedanjih filmskih situaciji pri nas izredno aktualni, pa so po svojem pomenu in obsegu takšni, da ne morejo zanimati samo ozkega kroga filmskih ljudi, temveč široko javnost. Prepričan sem, da se bo kongres filmskih delavcev sam tudi spoprijel s temi vprašanji in da mu bo širša debata o njih samo koristila.

Znano je, da so filmski delavci v statusu svobodnih poklicev in da od filma do filma posamezni med njimi sklepajo delovne pogodbe, ki so vezane na konkretno realizacijo nekega filma. Do danes, kolikor mi je znano, še ni razčiščen vprašanje kvalifikacij, ki lahko posameznikom daje pravico do nazivov in področju filmskih kadrov. Med filmske delavce prihajajo zelo pogosto povsem novi ljudje, katerih kvalifikacije so včasih zelo nejasne značaja. In vendar so neki splošni kriteriji in pogoji, ki jih mora nekdo izpolnjevati, če se hoče uvrstiti v filmske poklice, najbolj nujen pogoj za pametno kadrovske politike in predvsem selekcije med filmskimi delavci. Danes se pa dogaja, da pri sorazmerno zelo številnih filmskih kadrih in pri minimalni filmski proizvodnji, prihajajo vedno novi ljudje med filmske delavce, ki pogosto niti ne izpolnjujejo najosnovnejših pogojev za delo na posameznih področjih filmskega ustvarjanja in proizvodnje. Znani so primeri, ko so n. pr. posamezni direktorji filma čisto svojevoljno izbirali za vodje snemanja in organizacijske posle pri posameznih filmskih povsem nove ljudi, ki so jih našli po morebitnem

nekateri kvalitetni ljudje med filmskimi delavci lep čas brez dela. To pomeni hkrati pomankanje vsake kontinuitete v delu, kar brez dvoma škoduje rasti in razvoju takšnega filmskega delavca. Mislim, da vodi takšna prasa v nevarnost, da si začenjajo kvalitetni filmski ljudje, ki nimajo zaradi te prakse priložnosti za kontinuirano delo, iskati redno delo na drugih področjih in zapuščajo film, a ostajajo ali vsaj bodo ostali predvsem tisti, ki ne upajo dobiti dela na drugih sektorjih. Razvoj filma bo utrpel le škodo, kajti vsi vemo, da je v filmskem ustvarjanju praksa neobhodno potrebna in da je edino modro in smiselno vlagati sredstva in trud v tiste kadre, ki so že delali pri filmu in so se v tem delu izkazali. Popolnoma nesmiselno in brez vsake koristi je sprejemati nove ljudi na razna področja filmskega dela, če ni za to neobhodna potreba. V desetih letih kolikor toliko kontinuiranega filmskega dela se so izoblikovali že posamezni profili filmskih kadrov in v njih uveljavili posamezni ljudje, ki jih v njihovem strokovnem in poklicnem razvoju kaže vsestransko podpirati. Kadri se morejo, če imamo pred očmi koristi našega filma, dvigati le organsko. To se pravi tedaj in tam, kjer se pokaže neob-

hodna potreba. In zopet je treba tam pokazati ves pedagoški smisel za organski razvoj posameznega človeka, ki ga potrebujemo v filmu. Oblikovati se namreč mora najprej ob že preizkušenem in kvalitetnem filmskem delavcu in šele z izkustvom, ki ga v praktičnem delu bogati in z njim pogloblja znanje, pogloboma prehajati k samostojnemu delu. Tako se pa na naših platnih pojavljajo med filmskimi delavci vedno nova in nova imena, o katerih nismo poprej ničesar slišali.

Nedavno sem čital v časopisih da so filmski delavci v Zagrebu skušali in želeli svojo poklicno organizacijo uporabiti poleg drugega tudi za šolanje filmskih kadrov. Mislim, so predvsem na tiste, ki v filmu že delajo, a za katere vemo, da nimajo vseh tistih kvalifikacij in tistih razgledov, ki

Jean Louis Barrault je naš nepoznani znanec iz velikega filma »Otroci paradiza«.

so resnemu filmskemu delavcu neobhodno potrebni. Odziv na to je bil v Zagrebu porazno slab. Imam vtis, da je vkljub temu ta vzgojna naloga družini filmskih delavcev zelo aktualna in važna. Važna predvsem v sedanjih situaciji, ko vemo, da nimamo posebne pedagoške ustanove, ki bi vzgajala posamezne stroke, ki so v filmski proizvodnji potrebne. Društva filmskih delavcev bodo brez dvoma morala zato prevzeti na sebe nalogo, da organizirajo nekakšen študij filmskih kadrov. Številna so področja, ki jih morajo filmski delavci dobro poznati. Ni treba naštevati področij, kakor so upodabljajoča umetnost, gledališče, literatura, fotografija in podobno. Povsod tu je mogoče organizirati zanimiv, poglobljen in predvsem koristen študij. Izkusnje Zagreba pa dokazujejo, da bodo mo-

lahko temeljito koristile in preprečile marsikatero napako. Berem, da tudi za takšno delo v Zagrebu ni bilo nobenega zanimanja. Če človek razmišlja o indiferentnosti do različnih oblik izpopolnjevanja o katerih smo lahko brali v poročilu iz Zagreba se samo čudi.

Seveda ni mogoče mimo vodstev filmskih produkcij, če govorimo o vprašanih filmskega kadra, saj ti kadri omogočajo produkcijam razvoj dejavnosti. Tudi filmske proizvodnje bodo morale voditi bolj smotno in načrtno kadrovske politike, predvsem pa bodo morale pomagati filmskim delavcem, da se bodo izpopolnjevali. Ne gre tu samo za pošiljanje na prakso v tujino, kakor mislijo nekateri v produkcijah, temveč predvsem za ustvarjanje pogojev, v katerih bodo naši filmske ljudje lahko prišli do tistega osnovnega znanja in solidne orientacije, ki je predpogoj za individualni študij doma in morebiti tudi v tujini. Treba bo najti sredstva, ki bodo pomagala in celo omogočila takšno izpopolnjevanje, treba bo konkretnih pobud in stimulacij za izobraževanje, treba bo tudi poiskati možnosti za praktičen študij. Tu bodo poleg poklicnih organizacij filmskih delavcev morale prav produkcije nastopiti s pobudami, ukrepi, zahtevami in predvsem s pametno in pretehtano kadrovske politiko.

MONTGOMERY CLIFT je bil na obisku pri zakoncih Elizabeth Taylor in Michael Wilding. Ko se je pozno zvečer vračal z avtomobilom domov, se je na ovinku zaletel v telefonski drog in se težko ponesrečil. Igralec se vedno leži v bolnišnici, a igralka Elizabeth Taylor je ob vesti o Cliftovi nesreči — kakor je te pri njej že običajno — doživela ... živčni zlom.

JAMES DEAN je takorekoč idol sodobnih ljubiteljev filma v ZDA. Znano je, da se je nadarjeni igralec ponesrečil z avtomobilom ob koncu snemanja svojega tretjega filma. Zda so sporočili, da bo v kratkem izšla knjiga režiserja Nicka Raya, Jamesovega dobrega prijatelja, v kateri bo opisal življenje mladega, ki se je tako naplo povzpel med prve v ameriškem filmu.

Jennifer Jones je ena izmed najbolj poznanih in najboljših ameriških karakternih filmskih igralk.

NOVA STOPNJA V KARIERI Gérarda Philipa

Približno pred petnajstimi leti je debutiral mlad študent iz Cannes v stranski vlogi v filmu Marca Allegreta »Les Petites du Quai aux Fleurs«. Nekaj let pozneje, ko se je pravkar uveljavil v gledališču, je dokazal tudi z vlogo v »Idiotu« svoj igralski talent na filmskem platnu. V desetih letih je v svoji igralski karieri doživel takšen vzpon, kakor le malokateri francoski igralci. Nobenega dvoma ni, da je danes Gérard Philippe v svetu najbolj priljubljen filmski igralec. Leto 1956 pa pomeni v njegovem umetniškem razvoju pomemben mejnik. Film »Till Eulenspiegels« namreč ni samo njegova zadnja filmska vloga, temveč je z njim nastopil tudi kot scenarist in režiser.

je režiserske sposobnosti prav ob legendarnem holandskem ljudskem junaku Tillu Eulenspieglu, ki ga je tako mojstrsko opisal belgijski romansopisec Charles de Coster. Sam si je poiskal producente, ki so bili pripravljeni dati na razpolago materialna sredstva za realizacijo te zamisli. Ko je našel producente, je tudi odločil, naj prevzame umetniško vodstvo največji holandski dokumentarist Joris Ivens.

Ameriška filmska zvezda Marylin Monroe je sklenila postati velika igralka in vse kaže, da ji je to tudi uspelo.

Svojo ustvarjalno moč je dokazal že v TNP (Ljudsko gledališče) ob strani izkušnega Jeana Vilara. Nona podoba, ki jo je vtil klasični figuri Dona Rodrigueza v »Cid«, je bila mnogo več kakor pomladitev po tradiciji že zaprašene vloge. Ko je nastopal pod vodstvom najuglednejših francoskih režiserjev, kakor so René Clair, René Clement, Claude Autant-Lara, Yves Allegret, Marcel Carne in Christian Jaque, je skrbno opazoval te može pri delu in zbral izkušnje. René Clair je bil prvi, ki mu je svetoval, naj se preizkusi v režiji, toda Gérard Philippe je ohranil njegovo pobudo v sebi le kot željo. V svojem petintridesetem letu je šele sklenil poizkusiti.

Znano je, da se je Gérard Philippe že dolgo ukvarjal z mislijo, da bi preizkusil svo-

In čeprav je to mož, ki je dal v svojih dokumentarnih filmih doslej najbolj profesionalne like osebnosti, je vendar bil njegov svet dokumentarni film, torej realnost življenja. Pri realizaciji »Tilla« je tudi Joris Ivens znašel pred povsem novimi naloga-

ZA FILMSKO VZGOJO MLADINE V KAMNIKU

Te dni so kulturno-prosvetne in politične organizacije ter prosvetni organi v Kamniku začeli na pobudo Ljudske univerze za okraj Ljubljana s pomembno akcijo. Ustanovili so namreč redne filmske predstave za mladino, ki naj začno sistematično oblikovati odnos mladine do filma. Ljudska univerza okraja Ljubljana je skupaj s podjetjem »Vesna« filmske pripravila za mladinske predstave, ki bodo posej vsako nedeljo dopoldne v lepi dvorani kamniškega kinematografa, izbran program mladinskih priporočljivih filmov. Prvi dan dela je privabil preko tisoč mladih šolarjev in gimnazijcev, ki so z veseljem sprejeli predstave, ki so namenjene samo njim. Vsako predstavo uvaja kratko predavanje, a najvažnejši del filmske vzgoje se razvija nato v okviru šol. Vzgojitelji, ki so se zbrali na posvetovanju o tem delu, so pozdravili začetek načrtnega dela, ker so se s problemi odnosa mladine do filma pogosto srečavali. Sprejeli so obvezo, da bodo filme, ki bodo urščeni na mladinski repertoar, izrabljali v pouku, predvsem pa, da bodo mladini pomagali z analizo predvajanih filmov boljše doumeti in dojeti posamezna filmska dela. Tako je Kamnik naredil krepak korak v delu, ki ga je svetovalo in osvetlilo posvetovanje strokovnjakov v Novem Sadu.

Izkustva dela v Kamniku, ki ne zajema samo mladine mesta Kamnika, temveč tudi mladino iz okoliških šol, bodo lahko dragoceni napotki za druge kraje, kjer bi prav tako kazalo začeti z delom. Seveda ne smemo pričakovati v tem delu velikih uspehov in preobratov že takoj v prvi fazi dela. Delo za oblikovanje filmske kulture zahteva predvsem sistematičnost in pa vztrajnost. Sele nekajletno vztrajno delo bo obrodilo sadove. Kamničani pa so agili še na drugih področjih. Tako so prav tako na pobudo Ljudske univerze sklenili uresničiti v Kamniku zamisel filmskega gledališča. Tako bo verjetno že januarja 1957 Kamnik prvi kraj v Sloveniji, ki bo imel svoje stalno filmsko gledališče z rednimi tedenskimi predstavami izbranih filmov. O tem njihovem delu bomo poročali, ko bodo začeli s predstavami te ustanove.

BOŽANSKA GRETA GARBO

Nilbo, Victor Sjöström? Režiserji? Prijatelji! V tem času sem igrala s Nilson Astherjem, Ricardom Cortezom, Johnom Gilbertom, Larson Hansenom, Antionjem Morenom, Conradom Naglom, Lewisom Steveljem. Bili so to soigranci, pa tudi prijatelji. Prijatelj-sodelavci pri skupnem delu, ki nam je bilo več kakor poklic, ki nam je bilo veselje in izpolnitev našega snovanja, veliko zadovoljstvo.

nost kdaj videti na platnu, da bi se vrnila še kdaj in zaigrala tako, kakor so jo nekoč gledali. Če vprašate ljudi, kdo je najbolj priljubljena filmska igralka na svetu, vam bodo brez premišljanja odgovorili, da je to Greta Garbo. Na vprašanje, zakaj tako sodijo, posebno pa še na vprašanje, kaj vedo o njej in njeni življenjski ter umetniški knji, pa navadno obmolijo. Ni čudnega, saj o njej zelo malo vemo. Verjetno se do sedaj ni nihče izmed filmskih igralcev obdal s toliko skrivnostjo in se tako odkimal svetu kakor prav Greta Garbo. Pa vendar je le imela toliko prijateljev, da si je po njihovih izjavah mogoče o njej in njeni življenjski poti ustvariti vsaj približno sliko.

mi: navdihniti film z dejanjem, voditi igralce in oblikovati svet, ki je doslej živel samo v literarni zamisli, podobni Gérard Philippe se je hitro navdušil za predloge Jorisa Ivensa in najtesneje sodeloval z njim in Barjaucelom pri pisanju snemalne knjige. In čeprav je med tem delom sklenil Gérard Philippe samo igrati glavno vlogo, ga je vendarle Joris Ivens prepričal, da je skupaj z njim prevel tudi režijo, saj je bil Joris Ivens trdno prepričan, da bi on sam ne zmozel zahtevnega dela. Več kot tri mesece so snemali film na Švedskem, v Nici, v Belgiji in Nemčiji. In med tem delom je »Till« vse bolj postajal delo Gérarda Philipa, kajti Joris Ivens sam je potolil v pogovoru, da se je znašel v okolju, ki ga ne pozna dovolj, da bi bila režija tega filma naloga, kjer bi se njegove koncepcije in pogledi na film našli pred problemi fantazije, ki jih on-dokumentarist ne obvlada. Da bi tako s temi svojimi pomisli ne zaviral dela in morebiti celo ne škodil zamisli, ki mu je bila tako vrta sru, je vodstvo režije vedno bolj prepuščal Gérardu Philipu. Na koncu je Joris Ivens, ko je videl, kolikšen je Gérardov delež v realizaciji filma, sklenil umakniti svoje ime in zahteval, naj film nosi samo pečat in ime Gérarda Philipa.

Na to skupnost bi morali gledati vsi, ki so naše filme gledali, ker bodo le tako razumeli atip, ki smo ga prečili v naše skrbno delo. Seveda so to kaj skope besede o življenju in delu ene izmed najbolj priljubljenih igralk na svetu, ki si je lahko privoščila, da je obmoknila 1941. leta, pa še vedno mika vse velike filmske režiserje in producete, da bi jo pridobili za nov film, predvsem pa še neprestano vzbuja želje vseh onih ljubiteljev filma, ki so jo imeli prilo-

Greta Louise Gustavson se je rodila 18. septembra 1906 v Stockholmu. Se danes slavljuje vsako leto njene sošolke njeu rojstni dan, čeprav v šolskih letih ni pokazala posebnih talentov, razen natančnosti pri delu. Le njene velike in žalostne oči so opozarjale na vitko svetlo- laso dijakinjo. Oče ji je kmalu umrl in tako se je Greta močno navezala na mater. Sila rada pa je zahajala v šolsko knjižnico in prebirala predvsem odrska dela.

Martine Carol spada med tiste igralko, o katerih smo pri nas sicer veliko slišali, viden smo jih pa le malokrat. Dobra smo se seznanili z njo šele v filmu Lukrezia Borgia, kjer je oblikovala naslovno vlogo, zanašajo se bolj na svojo mišljeno pojavo kakor pa na igralski talent.

»Till Eulenspiegel« je že doživel svojo premiero v Parizu. Kritiki so soglasno izrazili priznanje Gérardu Philipu-režiserju, a Gérardu-igralko so povedali, da njegov Till nalo preveč spominja na Fannana, eno njegovih najbolj zanimivih vlog.

Maureen O'Hara smo že večkrat videli na filmskem platnu. Najbolj pa nam je ugajala v Fordovem »Mimnem človeku«, kjer je zaigrala vlogo temperamentne in trmaste Irke tako kot je lahko zaigrala sama ona: saj je sama Iriska rodu. V filmu »Everything But the Truth« je z njo nastopil novo odkriti John Forsythe.

poznanstvu ali kakšni drugi poti hkrati pa so med filmskimi delavci bili ljudje z vsaj približno odgovarjajočimi kvalifikacijami za takšno delo, pa so ostajali brez dela. Podobni primeri se niso dogajali samo na področju teh dveh poklicev temveč tudi v drugih poklicih, ki so vezani s produkcijo filmov. Resnično je treba temeljito pretehtati, ali je takšna praksa zdrava in koristna, ko na vsakem posvetovanju ali pogovoru o naši filmski problematiki slišimo, da imamo preveč filmskih delavcev na posameznih področjih in da za njih ni dovolj dela. Pa ne samo to. Vemo, da so ostajali

igrali bodo Rod Steiger ki se je uveljavil v »Velikem nožu«, Sarita Montiel (zaslovela v filmu »Vera Cruze«) in Ralph Meeker. Snemal bo Joseph Biroc. ki se je proslavil s filmom »Atak«, ki ga je Aldrich prikazal letos na festivalu v Benetkah. Ko bo posnel ta film, pride na vrsto v Fullerjevi režiji film »The Big Red One«, ki bo zajemal snov iz življenja neke ameriške divizije, ki se je borila v drugi svetovni vojni v Evropi.

268. Otroka še nikoli nista videla Uti tako obupane. Sedela je na odpadki sneženi kladi in se ni menila, ko je od vseh strani tekla nanaž vodo. »Zdaj ne bomo mogli zgraditi nobene hiše več. Pomlad je tu in nič več ne bomo mogli potovati. Morali bi imeti kože za šotor, teh pa nimamo. Če ne pridemo kmalu do ljudi, bomo žalostno poginili,« je rekla.

269. Ko so potovali dalje, so naložili nekaj reči v vrečo iz kože morskega psa in vpregli vanjo Tedija. Tedi je najprej začuden othaval nenavadne sani, toda mirno se je dal vpreči. Vlekel je breme čez razpokani led in skozi velike mlakuže. Boberček in Uti, ki je nosila Lučko, sta ponekod malone do kolen bredla vodo, ki je v tokovih lila proti morju.

270. Pomlad je prišla nepričakovano, in čeprav je bila za naše prijatelje nezdodna, je bila vendar na svoj način lepa. Po pobočjih, kjer se je sneg najprej staljal, so čez noč zacvetele najlepše rdeče in bele cvetlice. Boberček je rekel Lučki, da na Severu cvetlice jeseni pripravijo cvet in ko postže nanj sonce, se sam od sebe razpre in zažari v živih barvah.

KINO

SPORED ZA PONEDELJEK
»Uti« ameriški film. »BILI JORGOVAN«. - Brez tednika. - Predstave ob 13.30, 16, 18.30 in 21. V glavni vlogi Janet Macdonald.
»KOMUNA«. ameriški film. »DAMA S KAMELIAMI«. Brez tednika. - Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi: Greta Garbo in Robert Taylor.
»SLOGA«. ameriški film. »ANGEL ALLI DEMON«. Brez tednika. - Predstave ob 15, 17, 19 in 21. - Ob 10. matineja amer. film »DIPSI«.
»VIC«. ameriški film. »SNEHNAJ PO SISTEMU SUPER-COP«. Brez tednika. - Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V gl. vlogi: Gary Cooper in Burt Lancaster.
»SOCA«. amer. film. »DAMA S KAMELIAMI«. Predstave ob 16, 18 in 20.
Prodaja vstopnic v vseh kinodvoranah od 9.30 do 11 in od 14 dalje, za matineje v kino Sloga pa od 9 dalje.
»KOTNI-KOVA«. Predstava za mladino franc. film. »SOLA NA POKOŠTEM«. Predstavi ob 10 in 15.
»SISKA«. ameriški film. »ZVEŠTJE TOVARISHI«. V gl. vlogi: V. Mekerjev in L. Sagalova. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje. Na spored samo danes in jutri.
»TRPASKAVI«. franc. film. »PRED POTOPOM«. Brez tednika. V gl. vlogi: Bernard Blier in Marina Vlady. Zaradi izredne dolžine predstavi ob 17 in 21. Prodaja vstopnic od 13.30 dalje. Samo danes in jutri.
Dom »JLA«. češki film. »DIVJA BARBARA«. ob 17 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.
»LIGUSTROJE«. predstava odpade zaradi predavanja tov. Angdele Cepakove.
Kamini »DOM«. amer. film. »NA APASAVI«. franc. film. »BORBA ZA LASTNINO«. ob 20.
Novo mesto »KRKA«. amer. film. »GOLA ZUNGLA«.
Kranj »STORZIC«. amer. barvni film »PEKEL POD NČILO«. ob 16, 18 in 20.

Nič novega - vaditelji in telovadnica

Telesnovzgojno društvo Partizan v Logatcu je letos počelo že kar lepe uspehe, saj je organiziralo akademsko, sodelovalo na okrajnem nastopu v Ljubljani, na letnem nastopu v Cerkljani, na Vrhnikih in drugod. Lepe uspehe pravimo zato, ker je društvo lani delovalo pravzaprav samo na papirju. Ključna zadnja prejšnji odbor, ki ni znal pridobiti mladine, medtem ko so novoizvoljeni telesnovzgojni delavci pritegnili v svoje vrste nad 240 aktivnih članov. Seveda je šlo dosti kmečke in delavske mladine iz bližnjih tovarn, ki ni vključena nikjer. Zato so funkcionarji sklenili, da se bodo povezali predvsem s starši, razen tega pa bodo privedli še več javnih nastopov, ki bodo najboljša propaganda za vključitev mladine.

Perče vprašanje je vsekakor vadijski kader, ki ga pravzaprav sploh ni. Naj povemo samo to, da niti nižja gimnazija v Logatcu nima telovadnice učitelja. Društvo je našlo izhod za silo iz te zagate tako, da ta problem začasno rešujejo najboljši člani, ki imajo tudi največ zaslug za dosežene uspehe.

Boleča točka je tudi telovadnica, ki je za društvene potrebe odlično neprimerna, saj nima niti garderobe niti umivalnice in lahko sprejme največ 20 telovadcev. Razen tega jo uporabljajo še gimnazijci in osnovnošolska mladina. Že pred letom dni so se hoteli lotiti gradnje novega doma poleg Narodnega doma, toda strokovnjaki se niso strinjali s to lokacijo. Društvo bo moralo iskati pač nove možnosti.

SLOVENJEGRAŠKI PLANINCI ZA NOVO LETO

Slovenjegraški planinci lahko z zadovoljstvom zrejo v novo poslovnino leto, saj so pritegnili v svoj krog ožvirski tekmovalci in mladini, razen tega pa s prostovoljnimi delom pomagali pri gradnji planinskih postojank na tem delu Pohorja. Po njihovi zaslugi bo ob novem letu zasvetila električna luč na domu pod Veliko Koppo na Pohorju. Postavili so se prozorni in poletni žico vzdolj pri Mislinji. Elektrifikacijo je omogočilo podjetje »Impuls« iz Slovenske Bistrice, ki je po ugodnih cenah dalo na voljo potrebne količine žice.

Za planinski dom ima 40 postelj in 30 skupnih ležišč, sobe pa so ogrevane. Računajo, da bo ta dom obiskoval za noveletne planince precej planincev in smučarjev iz Slovenjegrada, raznih krajev Koroske in iz Maribora. V okolici je namreč odlična smuka, na severni strani pa so idealni smučarski teren. Z vrha Velike Kope do postojanke je približno 1000 m smuke po prstcu. Razen tega so možni lepi izleti na Ribniško koto, prek Partizanskega doma na Križničarje vrh, od koder je lepa smučarska proga do Slovenjegrada.

Zivahni turistični kolesarji v Prekmurju

Kolesarska zveza Slovenije je že v začetku letošnjega poslovnega leta razposlala podeliškim osnovnim organizacijam, okrajnim športnim enotam in raznim tovarniškim kolektivom pozive, naj skušajo poživiti turistično udejstvovanje med kolesarji. Tu pa tam so se temu pozivu odzvali in organizirali razne izlete, tekmovalne, obiske itd., drugod pa so začeli oživiti turistično udejstvovanje med kolesarji. Ob zaključku letošnje sezone je zveza prešla nekaj poročil o taki dejavnosti; najbolj razveseljuje poročilo je pripadalo njej z okrajnega komiteja LMS iz Murske Sobotice.

Uspehi PD Slovenjegrade so tesno povezani z imenom pokojnega predsednika društva Milosa Germovska, katerega so planinci pred dnevi pospremili na zadnji poti. 83-letnemu in še zmeraj aktivnemu delavcu je smrt presprečila udeležbo na slovenski otvoritvi pod Veliko Koppo. Neumorni Milos Germovšek je bil 23 let predsednik Planinskega društva, zaradi česar ga je PZJ odlikovala za zaslug za zlato in srebrno značko.

VIKTOR TRČEK vratar Radia Ljubljana

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 25. decembra 1956 ob 15. uri iz Antonove mrliške vežice na Zalah. Zaluzjo: žena Ana, hči Stefi s sinom, sinovi Lado z ženo, Milan z ženo in Danijel. Ljubljana, dne 23. decembra 1956.

BRIGITA SKRABELJ

Pogreb nepoznane bo v torek, dne 25. decembra 1956 ob 15.30 uri iz Nikolajevke mrliške vežice na pokopališču Zale. Zaluzjo: mož Bruno, hčerke: Lea, Barbka in Tatjana z možem Marjanom in vnukom Iztokom, oče: brat Jancz in Branko, sestri: Iva in Mara ter ostalo sorodstvo. Ljubljana, dne 23. decembra 1956.

UMRILA JE NAŠA LJUBA MAMA, STARA MAMA IN PRAMAMA

MARIJA DOMINKO
Pogreb drage pokojnice bo v torek, 25. decembra 1956, ob 14.30, iz Jožefove mrliške vežice na Zalah. Do pogreba leži na svojem domu Privoz 4. Zaluzjo: otroci Franc, Saša, Berta, Vlado, Bogdan, Stanco, vnuki in pravnuk, snaha ter ostalo sorodstvo.

REPUBLIŠKI ODBOR ZVEZE STROJNIKOV, STROJEVOĐIJ IN KURJAČEV SLOVENIJE SPOROČA ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE PO KRATKI MUČNI BOLEZNI ZAPUSTILA

BRIGITA SKRABELJ
honorarna uslužbenka organizacije
Na zadnji poti jo bomo spremili v torek, dne 25. decembra 1956, ob 15.30, iz Nikolajevke mrliške vežice na pokopališču Zale. Vestno uslužbenko in dobro tovarišico bomo ohranili v trajnem spominu.
RO ZSSK Slovenije, Ljubljana

UMRILA JE NAŠA LJUBA MAMA, STARA MAMA IN PRAMAMA

MARIJA DOMINKO
Pogreb drage pokojnice bo v torek, 25. decembra 1956, ob 14.30, iz Jožefove mrliške vežice na Zalah. Do pogreba leži na svojem domu Privoz 4. Zaluzjo: otroci Franc, Saša, Berta, Vlado, Bogdan, Stanco, vnuki in pravnuk, snaha ter ostalo sorodstvo.

USPEHI MLADINSKIH AKTIVOV

Dvaletnega novembra je mladina zaključila celo na najrazličnejših športnih in telesnovzgojnih oblikah po Sloveniji. Šest mesecev je tekmovali tih, katere občina in katero osnovna organizacija bo največ prispevala in katere od njih bo dosegla najboljši uspeh v tekmovalni za Dan republike. Akcijo za gradnjo vodil že dve leti organizacija L.M. V tem času je mladina zgradila ali pomagala graditi precej objektov, ki danes že služijo svojemu namenu.

Vodstvo so imeli posebni stabi, ki so bili v ta namen ustanovljeni po okrajih in občinah. Koristno se je pokazalo sodelovanje z ostalimi telesnovzgojnimi in športnimi organizacijami, zlasti za J.L.A., ki je bila vselej na voljo. Vse to je dalo akciji široko podlago, kar drugi plani pa ji je zagotovilo solidnejšo in strokovnejšo izvedbo.

ONEVNE VESTI

KOLENDAR
Ponedeljek, 24. decembra: Eva.
Danes se spominjamo 21-letnice smrti profesorja in akademskega slikarja P. Zmitka.
Na današnji dan leta 1798 se je rodil največji poljski pesnik Adam Mickiewicz.
Petrošniki, pozor! Pri Galebju na Miklošičevi cesti 28 lahko za Dedka mraza nabavite otroške pletenice vseh vrst s 15% popusta.

OPERA - LJUBLJANA

Ponedeljek, 24. dec. zaprt.
Torek, 25. dec. ob 19.30: Offenbach: »Hoffmannove pripovedke«. Abonma red U.
Sreda, 26. dec. ob 20: Rossini: »Seviljski brivci«. Zaključena dijaška predstava za TSS Ljubljana.
Četrtek, 27. dec. ob 19.30: Offenbach: »Hoffmannove pripovedke«. Abonma red K.
Petek, 28. dec. ob 19.30: Svara: »Kleopatra«. Abonma red Petek popoldanski.
Sobota, 29. dec. ob 19.30: Puccini: »Tosca«. Gostovanje R. Franca. Izven.
Nedelja, 30. dec. ob 19.30: Cajkovski: »Ladodje jezero«. Gostovanje Veronike Mikarjeve. Izven in za podeliške.
Ponedeljek, 31. dec. ob 19.30: Rossini: »Seviljski brivci«. Izven in za podeliške.

GLEDALISKA

DRAMA - LJUBLJANA
Ponedeljek, 24. dec. ob 18: Moder-Ajdič: »Janko in Metka«. Izven in za podeliške.
Torek, 25. dec. ob 15: Moder-Ajdič: »Janko in Metka«. Izven in za podeliške.
Sreda, 26. dec. ob 18: Moder-Ajdič: »Janko in Metka«. Zaključena predstava za SZDL Mengas.
Četrtek, 27. dec. ob 18: Moder-Ajdič: »Janko in Metka«. Zaključena predstava za SZDL Mengas.
Petek, 28. dec. ob 17: Otvorite Razstave Slovenskega narodnega gledališča. - Govori predsednik Upravnega odbora SNG Jus Kozak. Moderna galerija Ljubljana, srednja dvorana.
Ob 19.30: Kref: »Krajski komedijanti«. Slavnostna premiera v počastitev jubileja Antona Tomaža Linhart. Predavanje v avditoriju Drame SNG. Vstop prost.
Ob 15: Golla: Jurček z obiskom Dedka mraza. Izven in za podeliške.
Ob 20: Shakespeare: Henrik IV. (drugi del). Izven in za podeliške. (Palfast - Pavle Kovič).

KONCERTI

KONCERT partizanskih in narodnih pesmi in esperantu bo priredilo v proslavo svoje 35 letnice Esperantsko društvo Ljubljana, in sicer v sredo, 26. t. m. ob 20. uri v dvorani Slovenske filharmonije. Sodelujejo: Partizanski invalidski pevski zbor pod vodstvom prof. Bradvana Gobca, solista: Vanda Zihner in Jože Gašperič ter orkester »JLA« pod vodstvom kap. Brumena. Vstopnice so v prodaji pri blagajni Slov. filharmonije.

RAZPISI

Antoremonitno podjetje »AVTOOBNOVA« Ljubljana, Bežigrad 11 razpisuje naslednja delovna mesta: mesto glavnega računovodje. Pogoji: višja ekonomska šola s 3-letno prakso ali srednja ekonomska šola s 6 let prakse ali splošna srednjšolska izobrazba z 10 let prakse. Nastop po dogovoru.
mesto ekonomske-planskega in pravnega referenta. Pogoji: višja ekonomska šola s 3 let prakse ali srednja ekonomska šola z ustrezno prakso v pravnih in upravnih zadevah, oziroma poslih. Nastop po dogovoru. Žaželeno je, da pozna posebnosti avtoremonitske dejavnosti.

OPERA - LJUBLJANA

Ponedeljek, 24. dec. zaprt.
Torek, 25. dec. ob 19.30: Offenbach: »Hoffmannove pripovedke«. Abonma red U.
Sreda, 26. dec. ob 20: Rossini: »Seviljski brivci«. Zaključena dijaška predstava za TSS Ljubljana.
Četrtek, 27. dec. ob 19.30: Offenbach: »Hoffmannove pripovedke«. Abonma red K.
Petek, 28. dec. ob 19.30: Svara: »Kleopatra«. Abonma red Petek popoldanski.
Sobota, 29. dec. ob 19.30: Puccini: »Tosca«. Gostovanje R. Franca. Izven.
Nedelja, 30. dec. ob 19.30: Cajkovski: »Ladodje jezero«. Gostovanje Veronike Mikarjeve. Izven in za podeliške.
Ponedeljek, 31. dec. ob 19.30: Rossini: »Seviljski brivci«. Izven in za podeliške.

MESTNO GLEDALIŠČE

Ljubljana, Gledališka pasaja
Ponedeljek, 24. dec., ob 14: Gogol: »Mrtvi duši«. Zaključena predstava za SZDL Mengas.
Torek, 25. dec., ob 15.30: Večer v čitalnici. Abonma Torek popoldanski. Vstopnice so tudi v prodaji.
Ob 20: Večer v čitalnici. Vstopnice so tudi v prodaji.
Sreda, 26. dec., ob 9.30: Gogol: »Mrtvi duši«. Zaključena predstava za VI. gimn.
Ob 20: I. Cankar. Pohujšanje v dolini Sentforjan. Abonma »MS II«.
Četrtek, 27. dec., ob 15.30: Gogol: »Mrtvi duši«. Zaključena predstava za Društvo prijateljev mladine - teren Ajdovščina.
Ob 20.30: Remec, Magda. Abonma TSS II.

KONCERTI

KONCERT partizanskih in narodnih pesmi in esperantu bo priredilo v proslavo svoje 35 letnice Esperantsko društvo Ljubljana, in sicer v sredo, 26. t. m. ob 20. uri v dvorani Slovenske filharmonije. Sodelujejo: Partizanski invalidski pevski zbor pod vodstvom prof. Bradvana Gobca, solista: Vanda Zihner in Jože Gašperič ter orkester »JLA« pod vodstvom kap. Brumena. Vstopnice so v prodaji pri blagajni Slov. filharmonije.

RAZPISI

Antoremonitno podjetje »AVTOOBNOVA« Ljubljana, Bežigrad 11 razpisuje naslednja delovna mesta: mesto glavnega računovodje. Pogoji: višja ekonomska šola s 3-letno prakso ali srednja ekonomska šola s 6 let prakse ali splošna srednjšolska izobrazba z 10 let prakse. Nastop po dogovoru.
mesto ekonomske-planskega in pravnega referenta. Pogoji: višja ekonomska šola s 3 let prakse ali srednja ekonomska šola z ustrezno prakso v pravnih in upravnih zadevah, oziroma poslih. Nastop po dogovoru. Žaželeno je, da pozna posebnosti avtoremonitske dejavnosti.

RADIO

SPORED ZA PONEDELJEK
Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 22.55.
5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (pester glasbeni spored). 6.30-6.40 Reklame in obvestila. 7.10 Zabavni zvoki - vmes ob 7.20-7.25 Naš jedilnik, 8.00 Zaključek oddaje. 11.00 Veseli iz predmestja - Glasbena šola za srednjo stopnjo - Oskar Wilde, prof. France Mičinski. Srečni princ, 11.35 Vokalne skladbe iz čitalniškega kroga. 12.05 Nikolaj Rimski-Korsakov: Žalostni petelin, simfonična sukviga. 12.45 igra ansambel orkester Romanske Svíce, dirigent Ernest Ansermet, 12.50 Kmečki glasbi - Adolf Šauerer. 13.00 Pisan spored zabavnih melodij v izvedbi Plesnega orkestra Radia Ljubljana. 13.30 Zabavna orkestra južno nemškega Radia p. v. Heinzla Schröderja in koncertnega orkestra Raya Martina; 14.05 Radjska šola za visoko stopnjo - Ernest F. Loodtke, prevedel I. Dolničar; Mark Twain; 14.35 Zeleni ste - poslušajte! 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame; 15.40 Utrinki iz literaturne oddaje. 16.00 Balada o teratulu; 16.00 v svetu opernih melodij (odlomki iz oper »Figarova svatba«, »Andre Chénier« in »Jenufa«) 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku (sodelujejo: Plesni orkester Radia Zagreb, orkester Harry James, trio Horst Jankowski, kvintet Sauter - Finegan in sekstet Jacka Dievala z orkestrom Pariske televizijske družbe, solista: Vali Hohnjec in Ivo Robič); 18.00 Družinski posovori: Ali je mati lahko zopostena brez škode za vzgojo otrok? 18.10 Slovenske narodne pesmi, 18.30 Radjska univerza - Drago Ulaga: Tisolet žimskega sporta; 18.45 Claude Debussy: Antični epigrafi; 19.00 Glasbena šola za visoko stopnjo, dirigent Karl Böhm, solista Wolfgang Schneiderhan (violina) in Enrico Mainardi (čelo) - W. A. Mozart: Simfonija v D-duru »Hafnerjeva« - J. Brahms: Koncert za violino, čelo in orkester v a-molu, F. Schubert: Sedma simfonija; 22.15 Igrajo domači zabavni ansambli - Plesni orkester Radia Ljubljana, Ljubljanski plesni sekstet, kvintet Mojmir Sepe in Jože Kampič, sekstet Jožeta Privsca, solisti Plesnega orkestra Radia Ljubljana in pianist Jure Rožekovič z ritmično spremljavo); 22.15-23.00 UKV program: Nočni komorni

ZAHVALE

ZAHVALA
Ob težki, nenadni izgubi našega nepozabnega sina in brata
MILANA WEBER
se najpriredneje zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in položili tako številne vence na njegov pretrani grob. Posebno zahvalo izrekamo kolektivno in sindikalno podružnici tovarne »NIKO« za lepo organiziran pogreb, številne vence in poslušanje v izkazano poslušnostjo zboru za izkazano poslušnostjo. Vsem in vsakemu posebej še enkrat - iskrena hvala.
Zaluzjo: mati Katarina, brat: Franjo, Ajdič, Janko in Peter z družinami. Zeleniški.

RAZPISI

5.00-6.00 Prensosporoda Radia Ljubljana; 6.00-6.05 Domače vesti; 6.05-6.15 Objave; 6.15-9.00 Slovenske narodne pesmi pojo naši zbori in ansambli; 11.00-14.35 Prensosporoda Radia Ljubljana; 14.35 do 15.00 Zeleni ste - poslušajte! 15.00-17.00 Prensosporoda Radia Ljubljana; 17.00-17.10 Domača poročila; 17.10-17.20 Objave; 17.20 do 17.30 A. Grum: veček slovenskih narodnih pesmi; 17.30-17.40 Mi in vi o sportu; 17.40-18.00 Plesna naprava igra kvartet Vitke, poje Breda Jankeva; 18.00-23.00 Prensosporoda Radia Ljubljana.

UMETNOSTNA GALERIJA

Razstava sodobnega ameriškega lesoreza v zgornjih prostorih in grafična razstava Ivana Cobala sta odprti od 9. do 16. ure.

KINO

PTUJ: madžarski barvni film »LILJOMF«.

RUDNIK MRKOG UGLJA BREZA

razpisuje
NATEČAJ
za
STROJNEGA INŽENIRJA PRAVNIKA 3 RUDARSKE TEHNIKE 2 EKONOMISTA
Plača po tarifnem pravilniku, strojni inženir in pravnik še dopolnilno po sporazumu. Stanovanje zagotovljeno.

Ljudski sprejemnik Vesna „M“ Z MAGIČNIM OČESOM

ki je tudi kvalitetno in konstrukcijsko izpopolnjen.

Sprejemnik VESNA »M« z magičnim očesom lahko nabavite v vseh prodajalnih radijskih sprejemnikov po vsakomur dostopni ceni 26.000 dinarjev. Zahtevajte torej povsod le sprejemnik VESNA »M« z magičnim očesom, ki Vas bo vsestransko zadovoljil in vam bo ob novem letu 1957 ustvaril prijeten dom.

Priporoča se

TELEKOMUNIKACIJE

Industrijsko podjetje za elektroizve
LJUBLJANA - PRŽANJ

Kegljači - dvakrat rekorderji

NA MEDREPUBLIŠKEM KEGLJAŠKEM ČETVERBOJU V POČASTITEV 15-LETNICE JLA ZBOLJŠAN DRŽAVNI MOSTVENI REKORD, KI JE BOLJŠI OD SVETOVNEGA REKORDA - ZMAGOVITO MOSTVO HRVATSKE JE PODRLO 5199 KEGLJEV IN PREJELO PREHODNI POKAL KZS - BOLJE OD SVETOVNEGA REKORDA (5154) JE METALA TUDI SLOVENIJA (5190 KEGLJEV)

Ljubljana, 23. dec. Deset celih ur so vtrajali kegljaški tekmovalci in najbolj navdušeni prijatelji kegljaškega športa na modernem športnem Gradiscovem kegljišču v Ljubljani pri napetih borbah štirinastih ekip iz sedmih republik...

Začelo se je zjutraj ob 9. uri s področjem predsednika Keglske zveze Slovenije tov. Staneta Ravnikarja in z izmenjavo spominikarja in s tem, da so se kar iz štirih naših republik pomerili v težnje s tem, da so se kar iz štirih naših republik pomerili v težnje s tem, da so se kar iz štirih naših republik pomerili v težnje...

mostvi Bosne in Hercegovine ter Srbije, ki sta bili pravzaprav prave zmage. Zmagali so naposed in zasledili tretje mesto zastopniki Bosne pred Srbijo, ki so se oboli enako žilavo borili do zadnjega lučaja. Po 19. uri je zadnji tekmovalci mostva Bosne opravili z zadnjim lučajem, nato pa je bila stopenjska razdelitev rezultatov in polletne spominikarje, ki so jih prejeli vsi člani nastopajočih mostov. Zmagovalno mostvo Hrvat...

ke je prevzelo lep prehodni pokal od vodje slovenske ekipe, ki si je ta pokal priborila lani pri I. medrepubliškem tekmovanju. Posebno lepo spominsko darilo je prejel še Likovnik kot najboljši. Ob zaključku je po nagovoru predsednika Športne zveze okrajala Ljubljana tov. Martinčiča in zahvalil tov. Ing. Črnica, predsednika sekcije za asfalt pri Keglski zvezi Jugoslavije, še zastopnik komandanta ljubljanske garnizije podpolkovnik tov. Bašič izrekel posebno zahvalo vsem tekmovalcem, ki so posvetili to tekmovalno proslavo 15-letnice naše junaka armade. Tehnični rezultat tega tekmovalnega mostva je za vsako mostvo nastopalo 6 tekmovalcev s po 200 lučaji v mednarodnem stogu so naslednji:

I. HRVATSKA: L. Beluhan (878)

kegljev), 2. Dobrolićev (851), 3. Lukas (843), 4. Hladnik (839), 5. Pogelšek (833), 6. Smoljanovič (833), skupaj 5199 kegljev, kar je nov državni rekord in boljši od svetovnega rekorda. II. SLOVENIJA: 1. Martinšek (827), 2. Steržar (809), 3. Podkrižnik (817), 4. Vanovek (864), 5. Likovnik (899), 6. Martelan (883), skupaj 5190 kegljev. III. BOSNA IN HERCEGOVINA: 1. Korat (766), 2. Jurčević D. (845), 3. Bralić (825), 4. Zečević (802), 5. Maksimović (788), 6. Jurčević V. (817), skupaj 4843 kegljev. IV. SRBIJA: 1. Ostojić (755), 2. Klarić (815), 3. Kračun (790), 4. Somoš (796), 5. Borović (759), 6. Buneta (850), skupaj 4775 kegljev. V posameznih mostvih so bili najboljši tekmovalci naslednji: Slovenija: Likovnik 808, Hrvatska: Pogelšek 883, Srbija: Buneta 850 in BiH: Jurčević D. 845. Razen navedenih preseneča izreden uspeh mladega tekmovalca mostva Slovenije Srežar, ki je bil v celoti za Likovnikom drugi najboljši tekmovalac z 890 podrtimi keglji. M. T.

Košarkarska zveza je zasnovala delovanje za prihodnje leto Po dobrem obračunu zelo plodni izvlečki

TA MLADA ŠPORTNA ORGANIZACIJA SE NENEHNO KREPI, SAJ IMA ŽE 1791 ČLANOV - ZA SE VEČJI RAZMAH SE VZGOJA KADROV, TESNO SODELOVANJE S TVD PARTIZANOM TER TEKMOVANJA PO OBCINAH, PODEZELJU IN TOVARNAH - ODSLEKI TUDI ENOTNA SLOVENSKA LIGA, KI BO ŠTELA 8 ČLANOV

Za slovenski košarkarji so se v prostorih Športne zveze Slovenije v Likožarju št. 12 v Ljubljani zbrali na letnem obnem zboru še najmarljivejši delavci Košarkarske zveze Slovenije. Na dvodnevnem zboru so se zastopniki slovenskih klubov po zelo dobri razpravi odločili za mnogo koristnih sklepov, ki bodo košarkarjem pomagali do še večjih uspehov, predvsem glede možnosti in hkratni kvalitete.

Zbor je v začetku usmeril na najboljšo pot predsednik KZS TINE BENEDIČIĆ, nakar so zastopniki poslušali poročila sekretarja KZS MITJE LAVRIČA (izvleček tega smo objavili že večkrat) in predsednika tehnične komisije TONETA HROVATA o tekmovalnih v letu 1956.

ustanovitvi košarkarski cente, ki bo kog nalogi, to je pridobivanju vedno novih privrženec za košarkarski šport.

V razpravi so se zborovalci pomenili še o vzgoji strokovnega kadra, predvsem trenerjev, inštruktorjev, sodnikov, časomernicev in zapisničarjev, o nezdruženih razmerah v košarkarski organizaciji (ki so se pokazale na kvalifikacijskih tekmah za vstop v zvezno ligo v Mariboru), o slabem poslovanju KZS, o zdravstveni zaščiti tekmovalcev, o festivalu telesne kulture v Sloveniji, o delavskih tekmovalnih in drugih vsakdanjih problemih.

MNOGO BESED - MNOGO DEJANJ

Prvega dne so zborovalci razpravljali največ o sistemu tekmovalni po novem letu. V razpravi so sodelovali prav vsi zastopniki prizadetih klubov. S koristnimi predlogi, ob katerih so postavljali klubske interese ob stran in gledali na ta problem zgolj s stališča slovenske košarkarske sploh, so veliko pripomogli, da je skupščina do polnoči izdelala predlog za tekmovalni v letu 1957. Tega so zborovalci (potem ko so ga dobro prespali) v nedeljo sprejeli v splošno zadovoljstvo.

Kako bodo torej tekmovala slovenska košarkarska mostva v prihodnje? V ustreznem enotnem republiškem tekmovalju bodo igrali najboljši slovenski klubi, in sicer Maribor, Odred (Ljubljana), Branik (Maribor), Svoboda (Ljubljana), Rudar (Trbovlje), Postojna, Triglav (Kranj) in zmagovalec kvalifikacijske tekme med Medvodami in Pro-

SKLEPI

Po večurni razpravi pa so se odločili za naslednje koristne sklepe, ki bodo pomagali tej organizaciji k večjemu napredku. Najboljši slovenski košarkarji bodo v prihodnje hodili na področje, v tovarne in šole, kjer bodo z besedo in silko pridobivali mladino za ta šport. Vsa skrb bo še naprej veljala vzgoji strokovnega kadra (trenerjev, sodnikov, zapisničarjev itd.) in splošni vzgoji košarkarjev sploh. Slovenski ligi bodo na leto odprl vsaj dve tekmi z manjšimi klubi. Tem bo treba pomagati še s krajšimi inštruktorjskimi tečaji. Nova centra v Mariboru in Ljubljani naj pomagata pri popularizaciji te igre. Zbor se je še zavzel, da se slednjič vendarle enkrat razvzgoja takomenovana »šifra Müllera».

Skupščina je ob koncu izvolila dosedanja voditelja te zveze: za predsednika Tinega BENEDIČIČA, za sekretarja pa LAVRIČA.

II. REPUBLIŠKI TURNIR V NAMIZNEM TENISU

Nogometiši nimajo ne miru ne počitka

Vzlic temu, da so vsa prvenstvena tekmovalna za letošni nas zaključena in smo pred kratkim potegnili črto tudi pod vse olimpijske nastope, si naši nogometiši ne dajejo počitka. Sicer pa je to njihova stara tradicija in pravica, da v teh dnevih radi stopijo sem ali tja, po svetu in se pomerijo z nasprotniki, s katerimi se ob drugih terpenih iz starih razlogov ne morejo srečevati. Naša nogometiška manja je bila letos glede dovoljenj za turnaje, po tujini nekoliko manj je radodarna kakor doslej, kar je tudi povsem pravilno. Ne gre za radodarna, ampak za to, da bi morala naša nogometna mostva povsod zmagovati, gre pa vendarle za to, da ne hodijo po vsej bližini in daljini tujini in jih lahko za nekaj tujega drobiža najame kdor koli, da se nekoliko poigra z njimi - ali pa celo oni z njimi - ali pa celo oni z njim. Prve prednostnosti o gostovanju naših igrajev v tujini so zgošene takolet:

Partizam : Borussia 4:1 (2:1)

DORTMUND, 23. dec. Beograjski Partizam je odigral sinoči prijateljsko nogometno tekmo z lantskim državnim prvaka Nemčije, s katerimi je tudi letos najbližji kandidat za osvoboditev tega naslova v Zahodni Nemčiji.

Okrog 10.000 gledalcev je bilo navdušenih nad tekmo domačega mostva in gostov iz Beograda. Tekma je bila zelo živahna in polna napetih trenutkov od začetka do konca. Čeprav so jugoslovanski igralci v celoti dosegli zadnji gol, Partizam je do 37. minute prisrkel dva gola nasprotnika, ki pa so ju utegnili Nemci odomara nadomestiti z enim samim v drugem delu igre so bili gostje še vidneje v premoči in so dodali prvina zgoditokoma še dva in zaslužen zmagali.

Partizam igra naslednjo tekmo 25. t. m. v Neukirchenu.

Radnički : Ferencvaros 6:2 (4:0)

BEograd, 23. dec. V prijateljski mednarodni tekmi je danes odigrala Radničkova visoko premagala mostvo Ferencvarosa iz Budimpešte 6:2 (4:0). Tekma je bila odigrana v hladnem vremenu in z malo gledalci, ki so jih bilo 12.000 gledalci.

Domačini so zaigrali zelo lepo in koristno, predvsem pa so bili neukrotivi njihovi napadalci, ki so stalno silili pred vrata Madžar...

PORAZ CRVENE ZVEZDE

V prvi tekmi turneje po Nemčiji, so nogometiši beograjske Crvene zvezde izgubili tekmo z moštvom Fritz Walterja F. C. Kaiserslauterna z 2:3.

USPEH BSK V NEMCIJI

Nogometiši BSK so v Karlsruhe porazili istoimensko ekipo z 2:1.

Avgust Likovnik

do nastopa slovenske ekipe sploh ni nihče oročal. Sele Likovniku je uspelo, da je znatno zmanjšal razliko kegljev in hkrati postavil odlične rezultate. Zanimljivo tekmovalca Hrvatske Smoljanoviča je prav v zadnjih dveh lučajih uspelo zagotoviti zmago svojim. Podoben boj je tekel obnem med...

Nezadovoljni

Marsikaj čujemo med slovenskimi športniki kakšno zelo spikro na račun svojih športnih rezultatov. Kritike in obzide so vsikaj upravičene, drugič pa seveda naslovičeno na napadna naslov. Med prve in lahko stopimo tudi opazke na gibanju letnega poslovanja Košarkarske zveze Jugoslavije, ki smo jih slišali na obnem zboru Košarkarske zveze Slovenije (poročila sekretarja KZS M. Lavriča).

Slovenska zveza s poslovanjem najvišjega vodstva - Košarkarske zveze Jugoslavije - v letošnjem letu, žal, ne more biti zadovoljna. Zakaj ne?

Da, zakaj ne dobijo slovenski košarkarji slednje vendarle enkrat pravice, da organizirajo kakšno meddržavno srečanje na svojih tečajih? In kaj je je kazalo, da je Košarkarski zvez Slovenije vendarle uspelo v maju v Ljubljani, in Hkrati je zveza obljubila tudi dotacijo za to igro. Skratka, ugodni pogoji, toda - žal - le do maja, ko je KZS nenkrat imela mnogo pregleda s SZJ. Denarja od oboje ni bilo, treba ga je bilo poiskati. Načrti so padli v vodo, Slovenija je ostala brez meddržavnega srečanja. (Mimogrede, tudi najboljši sosedje, Hrvaši so prišli ob takšno elitno prireditelje).

Leto za leto KZJ torej vama obljubila, da se bodo vremenoma Kranjcem zjasnila že prava kmalu. Za zdaj pa je ostalo samo pri obljubi. In ali KZS po desetih letih vestnega dela na vseh področjih res ne zasluži, da bi lahko priredila vsaj eno meddržavno tekmo v Sloveniji? V pomislek se samo to: vnovič se utegne pripetiti, da bodo s ponudbo spet prišli tudi nesprejemljivi pogoji. Pa upajmo, da bo v letu 1957 zares bolje. Zares dobro bo za vsi razvoji te igre, če bo KZJ (ki je omenjeno poročilo očeta še druge spodbujanje) prihodnje naredi svoj obračun s poravnanimi računi.

Kaiserslautern : Crvena zvezda 3:2 (1:0)

KAISERSLAUTERN 23. dec. - Prvo tekmo na turneji po Zahodni Nemčiji je jugoslovanski državni prvak Crvena zvezda večer igral proti ekipi prvač imenoma 2:3 (0:1). Za goste sta bila uspešna Popović in Kostić. Zvezda je začela prav dobro,

Padlo je belo...

Redkokdaj se je v zadnjih zimah primerilo, da bi se bilo vreme na belo obrnilo v tako ugodnem času, kakor se je letos. Pravzaprav je nekaj bele mane za vzorec že ležalo više gor pod gorami, toda v noči med soboto in nedeljo je snega naneslo menda po vsej naši ožji domovini do zadnjih travnikov in njiv, če niso morebiti pod vodo. To se pravi, da imamo zdaj vse Slovenijo pokrito z belo odejo in tako lahko zdaj zares primemo in poženemo ono našo tradicionalno lubežev in privrženost do naše najbolj priljubljene športne panoge - do smučanja.

Ne nekaj let smo dedka Mraza in zmerom slavljene dneve ob slovesu od starega leta praznovali kujavi in čemerni, vse naokrog nas pa je ležala megla, če ni celo po malem gomazelo iz nje v kapljah. Pa to še ne bi bilo najhuje! Še usodnejše je bilo to, da tudi naši, žal še zmerom premalo številni smučarji športniki skoraj dosledno niso mogli tja do srcece januarja do svojega elementa. Le redkim se je posrečilo, da so si utrgali toliko časa (in denarja kajpa zraven!), da so poiskali neke skopo prgišče snega, kjer je pač bilo, vsi drugi pa so se morali spriznati s tolažbo, da je treba počakati prave vremenske napovedi. In potem so prišle tekme, nastopi, mednarodne prekušnje, z njimi pa en sam vzkič razočaranja in ogorčenja, da nam je muhasta zima že spet premetala vse priprave. Letos teh pritožb ne bomo upoštevali!

Kdor ima smučil, naj jih jutri oprta in naj začne! Kdor jih še nima, naj sam ali s pomočjo bolj podjetnih dokonca akcijo, da jih bo v najkrajšem času imel. Danes teden bomo vsi na smučeh...

Archiev Mooru sreča ni bila naklonjena. Po 150 nastopih se je moral zadovoljiti s mestom pod prestolom

Vihar v ringu

Archiev Moore je bil v začetku kar zadovoljen; nekaj svojih krepkih udarcev je z mirnostjo in izkušnostjo prekaljenega borca poslal v polno. Saj se rad boksar in ta paglavček, kakor je imenoval svojega nasprotnika Floyd Pattersona, je bil še za leto, mlad in tehnično pomagljivo. Tako so si je Archiev zagotavljal ozkoma si je želel, da bi bilo tako v tej borbi...

Enaindvajsetletni mišičasti mladenič pa je neustrahovano plesal in z matjo pazljivo zasledoval vsak korak svojega izkušnega nasprotnika. Zanj je bila pot do te borbe prava pravljica. Še pred štirinajstimi leti je bil olimpijski prvak, sedaj pa se poteguje za čast in naslov svetovnega prvaka. Rocky Marciano se je umaknil z arene - treba je bilo odločiti novega svetovnega šampiona.

Pravkar so sodniki z udarcem na gong končali četrto rundo tega dvoboja, ki bi naj trajal vsega 15 krogov. Archiev je po ocenah sodnikov v rahli prednosti. Ljudje stavijo; Moore vodi 7:5. Topotanje in bodrenje gledalcev je preglasilo prodorni zvok gonga. Začela se je peta runda. Archiev je samozavesten, zaupa v svojo rutino. Mož se za-

jen je poizkusil vse grenkobe življenja, da bi kot sirota brez prave vzgoje postal tati. Njegova volja pa ga je izoblikovala v moža, ki ga več čas spremlja zvesta družica - smotla. Večkrat se je ponesrečil in moral v bolnišnice, še preden bi lahko nastopil v kakšnem važnem dvoboju. Za menažerje je imel ljudi, ki so obnem skrbeli še za njegovega nasprotnika. Polnih 21 let se je tako boril v ringu in zmeraj mu je izpodletelo; nikoli ni osvobodil najboljšega naslova. Ko je bil že pred ciljem - septembra lani - ga je Rocky Marciano kockotikal.

Morda pa mu bo uspelo danes, morda... Patterson napada. Archieva obramba je neprehodna. Ta je podvojil hitrost napadov. Archieva obramba je na svojem mestu. Toda v drobcu sekunde je Patterson odkril nezavnanovano mesto, ki ga niso videli niti očev številnih televizijskih kamer, ni razburjenih gledalcev, ki prisostvujejo vihanju močnih udarcev v ringu. Ta drobec sekunde je bil usoden. Skozi nezavnanovano mesto je precizno svignil kratak udarec z levico. Archiev je pošla sapa in moral je na tla. Moore se je s skrajnimi napori dvignil in že v naslednjem trenutku je moral pod težo udarca spet na tla, tokrat kot premaganec. Črni kazalci na veliki uri so kazali 2 minut in 27 sekund pete runde. Prijatelji so Archiev odnesli v štalčinco.

Izjave? Moore je kratkobeseden: »Patterson ima vse lastnosti velikega boksarja.« Patterson se je veselil ta dan treh stvari: hčerke, ki se je rodila štiri ure pred začetkom dvoboja, naslova svetovnega prvaka in ne nazadnje izkupička s te tekme. F. T.

KONČNI IZID

Moški: Odred - Triglav 5:3; ženske: Odred - Triglav 3:2; posameznice: Trampuz - Plut 3:0; moški dvojice: Podobnik - Tigrerman; Tomažič-Kern 2:0; dvojice: Pogačar - Podobnik; Terna - Plut 2:0; ženske dvojice: Terna - Plut; Pogačar - Terna; Erat, 3. Pogačar II - Trampuz, 4. Jernejčič-Lampret; moški B posameznice: 1. Jambrek (Ljubljana), 2. Lajavec (O.), 3. Korbar (Jesenice), 4. Mrčič (Skojja Loka); kadeti posameznice: 1. Kern (Ljubljana), 2. Jambrek (Lj.), 3. Cesejn (Triglav), 4. Slana (Jesenice). V nadaljevanju turnirja moških posameznice je Tigrerman s četrtinam premagal Kerna 3:0. Tekmovalje se nadaljuje. (N. D.)

JESENICANOM HOKEJ NA LEDU GRE ZMEROM BOLJE

JESENICE, 23. dec. Tudi ta končna tekma slovenski hokejski igralci izbrili za dobra tekmovalja. V gosteh so imeli zelo močno avstrijsko ekipo iz Villacha, ki so jo obhrabrali premagali.

Sinoči so Jeseničani zmagali 8:2 (3:0, 3:2, 2:0). danes pa 5:3 (2:1, 3:0, 3:2). Avstriji so bili boljši kot celovški KAC in je zato uspelo Jeseničanom v prvem tekmi, kjer so domačine so dosegli v drugi tekmi Niko Čebulj 3 ter Valenter, Kristan, Boris Čebulj, Klinar in Dolinar po enega. Sodila sta odlično Kerker iz Celja in Avstrije Rohrer. Gledalcev je bilo okoli tisoč. B. mostvo Jesenice se je pomerilo s Celjem in zmagalo 6:5.

Na hokejskem turnirju v čast 15. obletnice JLA so odigrali vremenitno tekmo v soboto in peti štiri zanimive tekme. V soboto je Partizan premagal Ferencvaros iz Budimpešte 6:2, medtem ko je v prvi tekmi celovški KAC in je zato uspelo Jeseničanom v prvem tekmi, kjer so domačine so dosegli v drugi tekmi Niko Čebulj 3 ter Valenter, Kristan, Boris Čebulj, Klinar in Dolinar po enega. Sodila sta odlično Kerker iz Celja in Avstrije Rohrer. Gledalcev je bilo okoli tisoč. B. mostvo Jesenice se je pomerilo s Celjem in zmagalo 6:5.

Naposed zmagu - Namočija

NEMCIJA : BELGIJA 4:1 (2:1)

V Kölnu je nemška nogometna reprezentanca po daljšem času zabledela prvo zmago. Pred 85.000 gledalci so Nemci premagali Belgijo s 4:1 (2:1).

Budimpeštanski Honved je v Bremenu premagal domačega Werderja 4:1. V Gelsenkirchenu pa je domači Schalke 04 premagal mostvo UDA iz Prage 1:0.

Vesti iz Maribora

MARIBOR, 23. dec. V počastitev Dneva JLA so odigrali vremenitno tekmo v soboto in peti štiri zanimive tekme. V soboto je Partizan premagal Ferencvaros iz Budimpešte 6:2, medtem ko je v prvi tekmi celovški KAC in je zato uspelo Jeseničanom v prvem tekmi, kjer so domačine so dosegli v drugi tekmi Niko Čebulj 3 ter Valenter, Kristan, Boris Čebulj, Klinar in Dolinar po enega. Sodila sta odlično Kerker iz Celja in Avstrije Rohrer. Gledalcev je bilo okoli tisoč. B. mostvo Jesenice se je pomerilo s Celjem in zmagalo 6:5.

Brez bazena le ne bo šlo

Celje, 23. decembra. Današnji obnem zbor celjskega plavalnega kluba Neptun je znova dokazal, da je bil v minulem letu storjen precejšen korak naprej, kar je predvsem zaslužno poizvedovalni funkcionarjev pa tudi plavalcev, ki so ob vsakem času razpoložnega Kerna, ki ga je izločil v igri, vredil vsakega finala. Dvornik je kar odzvala od navedenja gledalci, ki so burno dajali duška veselju. Nasprotnika sta uporabila dober del znanja in z močnimi udarci bombardirala nasprotni konec nize. Pri tem je več Teranovih udarcev zgrešilo mimo kakor Kernovih - in zmagala je bila dobitnica. Za Teranoma se je vrstila med žrtev še Kocjan in Podobnik, ki sta izgubila igri proti Tomoviču in Zezlinu s četrtinam.

Nogometni klub »ODRED« vabi k udeležbi na silvestrovanju. Dvornik je kar odzvala od navedenja gledalci, ki so burno dajali duška veselju. Nasprotnika sta uporabila dober del znanja in z močnimi udarci bombardirala nasprotni konec nize. Pri tem je več Teranovih udarcev zgrešilo mimo kakor Kernovih - in zmagala je bila dobitnica. Za Teranoma se je vrstila med žrtev še Kocjan in Podobnik, ki sta izgubila igri proti Tomoviču in Zezlinu s četrtinam.